

Móritz Mátyás

Gyűjtósnak lenni

versek

Móritz Mátyás

Gyűjtősnak lenni

Versek

2007

I.

Mint orsóról a szál

*„dermedt árnyak hamuja vagyok
saját romlásom előképe”*

Bohumil Hrabal

A bánat misztériumára

Testvérem, szenved a szíved,
a fájdalomad, mint tövist hordod,
hogy lehet jobb, már nem hiszed,
reményről nincs kedved dalolnod?...

Szíved fénye tompán lobban,
szerelem tüze nem melenget,
nem hiszed, hogy leszel jobban,
azon vagy: életed elengedd?...

A kívül érzed és a lázat,
csak zihál sziklatömbű melled,
nem érhet már csak gyalázat,
nem hiszed: lesz mit ünnepelned?...

Az éjszaka villáma vág,
tépett büszkeséged zászlaja,
hazugság a szép-új világ,
nem csitul az orkán gyász zaja?...

Ülsz csak az ég alatt resten
és múltadra gondolsz untalan,
nem vigasztal már az Isten,
csak heversz, mint ájult hontalan?...

Mint a többi céljavesztett,
úgy játszol a meddő húrokon,
míg a föld moraja reszket,
csak az elmúlással vagy rokon?...

Fekszel a többi beteg közt,
üldözőid elől nem igyekszel,
úgy élsz a halállal szemközt,
hogyan talán boldog leszel egyszer?...

Veled ballag a lemondás,
úgy gondolod, nincs aki segít,
hogyan rajtad nincs, csak a rontás?...
-szeresd meg hát a töviseid!

Testvérem, az éj riogat,
mikor az árnyak gyűlnek köréd?...
-az Isten majd megsimogat,
s halk béke pereg majd föléd!...

A báránynál is kezesebbek...

*Boldogok,
akik megtartják az ő parancsolatait,
hogy joguk legyen az életnek fájához,
és bemehessenek a kapukon a városba.*

Jelenések könyve, 22. fejezet

Boldogok, akik szirthez hasonlítanak,
akik napjaikat nyugodtan fejtik,
akik az életre ablakot nyitnak
és ha betegek voltak, elfelejtik.

Boldogok, kik szomjazzák a nevetést,
boldogok, kik éhezik a jókedvet,
kiket úgy vernek, mint zápor a vetést,
kiket börtönbe, vagy máglyára vetnek.

Boldogok, kik koldussal paroláznak,
akik könyörögnek, de nem vétkeznek,
kiknek ott a tanyájuk, ahol áznak,
kiknek nagy éhük van, s nem éheznek.

Boldogok, kik a bölcs mosolyt havazzák,
kik egy bűnöst is ártatlannak látnak,

kik a csókot hülve úgy kanalazzák,
és bár nem értenek, de megbocsátnak.

Boldogok, akik virágként úgy szeretnek,
kik fájdalmasan fel nem ordítanak,
akik, ha sírnának is: csak nevetnek,
kiknek suttogása a Holdig szalad.

Boldogok mind, akik nem hadakoznak,
kibékülnek a haragvó halállal,
kik nyugodt ellenségei a rossznak,
és szívük Úrhoz méltó terhet vállal.

Boldogok, akik karót nem hegyeznek,
kik embernek maradnak és boldognak,
amíg mások mindennel kiegyeznek,
ők úgy örülnek az örök dolgoknak.

A bujdosó

Vannak, akik ismernek, de Te még nem,
-nehéz lenne benned látnom az idolt,
egyszer sem voltál egyetlen reményem,
ha adtál is valamit: egyszeri volt.

Bújsz előlem, mint patak a fák között,
nincs könnyed, ha belém mar a csonthideg,
kényes embernek hiába öltözök,
-meztelen vágok neki a semminek.

Hagysz az elcsöppenő vértől ragyogni,
vakmerő reménnyel téged szeretni,
ájulásig körülötted forogni,
földdel és az egekkel keveredni.

Nem áldasz két kézzel, se takaróval,
nem hallgatsz meg, -más aki hozzám beszél,
küzdök csak rossz álommal és (forró) karóval,
-kerülgetsz, mint az üres, -fekete szél.

Vannak, akik ismernek, de Te még nem,
úgy látszik minden tévedésem kevés,
lehet, későn tudom meg: téged végleg
szeretni akarnom: kísérletezés.

Hagyod sorsom szárnyait kavarogni,
hagysz millió csillag közt magányosnak,
hagysz beváltatlan álmokra hallgatni,
hagyod, hogy a záporok ronggyá mosnak.

Bújsz előlem, -rejtőzöl, mint az öröm,
amit szívesen követelnék, -ha van,
legszentebb szolgám –helyetted- a közöny
és Te csak hagyod, hogy kínozzam magam.

Nem is kell annak szenvedését kérni,
ki fürdött sorsa hevében-havában,
hagyjad: szívem, szívedhez hiún mérni,
a torkomig ömlő (csont)hideg magányban.

A csillagokhoz

1.

Mint egy rabot, magam végig nem tekintem,
a két szemem tűnő partok felé nem néz,
látni tudom a jót szenvedéseimben,
pümkösd királyságot sem ül fölöttem vész.

Gerincem nem recseg, mint a homok, -kavics,
kínzóim várhatják, hogy hitem eldobom,
két kezével a sors széjjelmorzsolhat is,
én nem leszek az éjjel, -a földdel rokon.

Nem jajgatok: keblem véres: megsebeztek,
nem a búról fog szólni a legszebb dalom,
nem fogok vergődni a bánatba vesztve.

Futni nem vágyok én, bőszen és esztelen
a bánatot egy percre sem magasztalom,
keresztutamon mindig Isten lesz velem.

2.

Miért lennék gyenge, aki bármit megbán,
akinek száján a vad fájdalom dadog,
aki gyáva meghalni, szégyen-keresztfán,
fogjanak el, tépjenek csak vadállatok.

Miért állnék Úrnak szoknyája szögletén,
tűz is égethet, álmom nem lesz csüggeteg,
ha nincs ereje Istennek, segíték én,
érintésem elhamvasztja a zord telet.

Utolsó órán sem gondolkozom azon,
ki az, akinek halálom nem tűnik fel,
nyár halálhozó csókjára nem szomjazom.

Mint ahogy elégtételre sem, vagy vérre,
ha ködös gödörbe is dugnak, -én hittel
elfogadom azt is: Isten nem hagy élve.

A fájdalom és én

Égitestek közt álmodom
magányosak kik elhagytak
nem ront meg bú baj rágalom
kőd karmai nem szaggatnak

Gyenge aki megfélemez
enyészet nem lakik bennem
egye más a rabkenyeret
a dacból fölemelkedtem

Nem veszek el nyers habokban
árván soha nem csavargok
a szívem nincs darabokban
keresztet háton nem hordok

Álmom könnyebb mint egy lepke
álmom könnyebb mint egy pille
szöveget Te sem versz kezembe
Te sem láthatsz megfeszítve

Helyetted is jó kedvem van
nincs ki lenyúzza a bőröm
csoda bennem minden dallam
én az élethez kötődöm

Nincs ki szívem elorozná
nincs ki engem megpecsétel
az ördög sem tehet rosszá
a tehetetlen dühével

Erő nincs ami ledöntsön
tüske nem leszek bozóton
nincs senkinek mit köszönnöm
nincs aki fellobogózzon

Égitestek közt álmodom
mint egy hajléktalan részeg
csillagfénnel a vállamon
Istenen is általnézek

A harsogó tenger csendje

Fenyvesi Ottónak

Már nem nagyon hiszek a szavaknak,
még a múzsám mellett is csak addig
tartok ki, míg egy nálánál jobbat
nem találok. Már nem nagyon hiszek
a tavasznak. Pusztul a föld. Arcom
az elmúlt télen még tükörsima
volt, s bársonyos a bőröm. Hangom
mutál, szakáll sarjad az államon
és a bánat, talán már ma éjjel
halálig gyötör. Hisz olyan mélyen
feszíti szívemet. Sokan vertek,
szegény maradtam, és sohasem volt
szerencsém. Ma éjjel tán' meghalok.
Ma éjjel, olyan mélyre merülök.

*

Hánykolódom, mint vízen a csónak.
Mit hoz a holnap? Nem találgatom.
Még a jogos panaszaimat is
elhallgatom. Csak hánykolódom, zord
habok között, s a szél dagályán.
Senkim sincs széles e világon, és
viszontszeretni az álnok tenger
képes csupán. Nincs nyugalmam, csupán
a sorsom: kihunyni, mint a lámpás,
melyből elfogy az étető olaj.
Hajótörött és halrágta testem
a tengerparti sírban fekszik majd.
De addig is: mint vízen a csónak.
De addig is: mint csónak a vízen.

A hűtlen

Nem is emlékszem én már arra a napra,
mikor utoljára ismertem magamra.
Ha létezik Egy Úr: rám az sem vigyáz:
senkije vagyok és így nem éri gyász.

Úgy gondolok én a szebbre és a jobbra,
ahogy az Isten gondol az én kínomra.
Megbocsátom, -elnézem, -és lenyelem,
ahogy elnézi, hogy nincsen kenyerem.

Nem hiszem semmi dölyffel magam igaznak,
még az Istenért sem falazok a gaznak.
Néven ha szólítana, nem reszketnék:
Ő nem győzhetne, és én nem veszthetnék.

Élvezem az ostobaság szabadságát,
és majom módra tépem ketrecem rácsát.
Rég volt, mikor nem volt üres a kamra,
mikor Isten gondolt még a kínomra.

Ha volt tarisznyámban bármi, -rég elfogyott,
lábamon a fényes csizma is megrogyott.
Isten rám hagyta, hogy szomorú legyek.
Tudom: élni kell,- és tudom: nem lehet.

Pedig az Úr utamon egyengethetne,
hosszúszárú esőt másra is vethetne.
De, sajnálja azt a kevés kenyeret,
száraz szemekkel magába úgy mered.

Neki a szíve, nekem a tollam vásik,
miért is sajnálna, mikor él így más is.
Azt gondolhatja: addig még elleszek,
amíg el nem hordanak a termeszek.

Míg a porba révedek emlékeimmal,
és az életem, mint a füst, úgy illan el.
-Arra a napra már nem is emlékszem,
mikor lány volt az est, mint egy szőlőszem...

A költészethez

Van, hogy veled eggyel több a gondom,
de, hogy ne környékezz meg: nem hagyom,
megtámasztom újra homlokcsontom:
próbálok átlépni önmagamon.
Néha nem is érzek hozzád kedvet:
elmerülök olvasmányaimban,
majd érzéseim megélesednek,
és csak írok, -írok, mint egy hobbant.
Bár tudom: szerelmünk lehetetlen:
mert nem tudom: neked mikor kellek,
nem tudom, hogy rabod mikor lettem,
és Te, fölöttem a viharfelleg.
Vagy a tükör, hol magamra látok,
labirintusom, amelyben járok.

Te mindig ott legyeskedsz körültem,
és nem hagysz elfeküdni, -pihenni,
benned már ezerszer megfürödtem,
és máig úgy ölelsz, ahogy senki.
A bűneimet is benned mostam,
véredből ittam, testedből ettem,
napsugaraidban megbotlottam,
és álmodoztam a holdfényedben.
Mikor a szívem majd összeroppant,
mikor a föld megmozdult alattam,
-a hátadon hányszor tanakodtam:
hogy ló vagy, de lovagolhatatlan.
Hogy Te jelentesz nekem védelmet,
bölcseletet, tébolyt és hű elvet.

A mi Urunk...

Nem érti meg szívünket,
gyűlöl csak egyre jobban,
tűzre veti szívünket,
és hagy a fájdalomban.
Hangja csak halotti hang,
-a lényeg csak, hogy hulljunk,
tudjuk mi, a sok bitang:
így kell, hogy elpusztuljunk.
Nem tudja, honnan jöttünk
és jónak sose látott,
keveset könnyörögtünk,
mégis maradt az átok.
Nem jó és bölcs tanárunk,
legfeljebb Végzet-Isten,
csak a sorsunkat várjuk,
hiszen emlékünksincs.
Sokan szeretik, -áldják
fel rá, mi mégse nézünk,
nem kutatjuk talányát:
más, akit megidézzük.
Számára nem is vagyunk,
nem is leszünk a nyája,
álom nélkül álmodunk,
szavainknak útját állja.
Benne nem is magunkat
látjuk, éjórak során,
szava, ha van is, untat:
elfolyik a csatornán.
Bámul csak víg haraggal
és a két öklét rázza,
mint egy kárhozott angyal,
rútul megbabonázva.
Nem oltalmunk, nem örünk,
nem ad innunk, se ennünk,
meghalunk és nem győzünk,
-tudomásul kell vennünk.
Nem lát minket vendégül,
meg kell nekem is tudnom:
velünk már meg nem békül,
-de nekünk az se fáj majd,
ha Urunk arca sima
lesz, a ravatalunkon.

A sűrű semmiben

Bűnbánatot belőlem mi fakasszon,
a fejemre olvashatsz te is bármit,
hogy mindegy volt nekem: férfi, vagy asszony,
hogy szívem elhervad, vagy kivirágzik.

Törik ellenállásom, mint régi csont,
azért sem nyalom meg Isten talpait,
bár, mind közelebb a mondat végi pont,
de gyászhirem mosolyogni megtanít.

Hajam, -fogam hullik, -sliccem kinyitva,
kezeim a gépet ritkábban verik,
és ami születik, az is csak líra.

Benne a szerelem, és más hulladék,
hogy csak eljutok a végső gödörig,
és amíg elásom magam, hull a dér.

A XXI. század költői

*„Előre hát mind, aki költő,
A néppel tűzön-vízen át!
Átok reá, ki elhajítja
Kezéből a nép zászlaját.”*

Miért nyávigognál könnyelműen,
amíg más csúful dorombol?...
Ha szólsz: ne emelvényeken,
és ne is kevély oromról.
Ha csak önsírató szerepben
Énekeled, hogy mi a tajték,
a sötét felhő hogy lebeg fenn:
Szent fát (a helyedben) kezemben nem tartanék.

Népünké a bujdosó szerep:
Taposunk követ és havat.
Lángoszlopra ne is vess szemet,
ha csak reszket az ajakad,
-hisz neked kell lenni a fénynek,
szívnek, mellkas mélyiben.
Ha csak földhöz ragadt az élted:
Mit cikáznál a légbe fenn?...

Előre hát, ha költő ember
vagy, -nem csak úgy hiszed éppen,
ki nem is bír a gyötrelemmel,
csak fekszik sírgödrében,
vagy kiskertjében az árny alatt,
nem is mozdítva a kezét,
bámulja a show műsorokat,
amíg más verejtékezik.

Vannak hamis politikusok,
akik szerint úgy dübörgünk...
Hogy tisztességesek a jussok...
De mindezzel, nem törődünk.
Hazugság, szemtelen hazugság,
amire hegyeset köpünk.
Még hogy dübörög a gazdaság,
mikor vizitdíjat nyögünk...

Ennyit bőségről, -gazdagságról,
amiből nem sok jut nekünk.
Ha az éhség nem dönt le lábról,
por és hamu nem lesz végünk,
Akkor mondhatjuk, hogy *megállj csak,*
mikor senki nem tekinget,

hogy egyszer..., -hogy talán..., és: bár csak...
Akkor lenne itten innep.

Jobb ötletet, lehet, hogy tud más,
de Te, csak velünk küszködjél,
és lessed, mikor jön a számlás,
hogyan nem fizeted a lakbért.
Mert verseidért, még nem fizettek,
a főszerkesztő sem döntött,
hogyan felfedeznek, -vagy tűzre vetnek,
akár egy komor fatönköt...

Ahogy majd

Legalább egy szavamnak kellene lenni arra,
hogy szeretek. Egyedül élni: legyen más gondja.
Magányos parkokra nem gondolni, -a satnya fák
bádogszínű lombját is inkább elfelejteni.
Mert az otthonosságom már gyalázatos formát
ölt az elesettek és a halott költők között.
Visszatérnem sem igen ildomos már az élet
szokottabb képeihez, -beletörődve, intve.
El kéne érni céloim. (A költészetemnek is.)
Kezembe a toll helyett, egy lány cipőjét venni.
Kíváncsi helyé is tehetném ezt a földet.
Elfejteni folyvást a szomszámra gondolni.
Meg kellene találnom a hatni tudás nyáját
és szép szokását. Legfőbb gondom lehetne jó is.
Úgy tűnhet: megtervezett a boldogtalanságom.
-Megengedhető lenne egy tektonikus mosoly.
-Egy-egy elrontott napom után úgy várhatnálak,
ahogy majd a halálom hívom, (...) életem után.

Árnyéklovas

*Lehet az ember nagy, titáni
héroszok árnyékában is.
De jaj, kire saját árnyéka hull.*

Megsebezve, de még nem legyőzve,
talán elmúlik a ködös éjszaka,
talán, egyszer még fekszem medvebőrre,
elillan vizelet, -verejték szaga.

Törvényem, ami gúzsba köt, nem lesz barbár,
amit építek, biztos lesz és szép magas,
akik látnak, nem fogják orrukat már,
nem lennék arcnélküli árnyéklovas.

Saját lesz kabátom, és saját lesz ingem,
ha meglátnak, szörnyülködni nem kezdenek,
nem nyirkos hó kering majd ereimben,
ha jó történne velem, nem lepne meg.

Feltűnne a holnap, nem ily viaszfakón,
velem Isten is lehetne elfogódott,
nem lennék kapitány, süllyedő hajón,
nem őriznék már több égő kanócot.

Nem engedném el többé sorsom fonalát,
vörös szőnyeg járna nekem és emelvény,
nem lennék benne biztos, hogy úgyse lát,
élném életem, mint egy eleven lény.

Szemem nem lenne sötét, vagy holt- halovány,
nem lepődnék meg a bőséges jussomon,
nem lenne szilánkra tört a koponyám,
nem lennék hóember a trópusokon.

Nem futna velem szembe veszett iszony,
nem lennék reszketője, gyanús neszeknek,
Isten elbizonytalanodna, -el bizony,
az lennék végre, mit *énnek* neveznek.

És feltámadásom is kipipálhatom,
mit érdekelne engem kacagó halál,
ha egyszer érző szívekben lakhatom,
kincsem nem lenne habzó ürességtől
kicsorduló pohár.

Az átkozott költő

Megéneklei a voltat, és a lesz-t is,
hindu hercegeként, sátoros cigányként,
álmodik újat, nagyot, rettenettest is,
bordó mellényben, lázongó titánként.

Kutatva: miért nő ki újra a fű,
milyen a tűzben enyésző alkonyat,
megmagyarázva, hogy egy szín hány színű,
megtudva: milyen egy feldúlt, lázas agy.

Hisz a költő is olyan, mint bárki más:
vagy minden akar lenni, vagy semmi sem:
szírt felett sólyom, -víz mellett parti sás,
vagy bélyeg-arc helyett inkább jeltelen.

Megéneklei: milyen a szégyen, -a mocsok,
felnyitva a szemed, hogy a rosszat lásd,
van, hogy az ő szíve is könnyel mosott,
vagy magát kínozza, és fojtogat mást.
Szemére hányják: tehetségnek roppant...
és fel: úgy ássa magában a mélyet,
hogy amíg olvasod, rájössz: rokon vagy,
-ami felül van: hazug, durva kéreg.
Legtöbbször ködbe, vagy fagyba öltözött,
az Ördög, de az Isten sem érti meg,
ezer titka hámozott és elfödött,
-van, hogy magát gyűlöli, mert nem szeret.

Megéneklei a voltat, és a lesz-t is,
hindu hercegeként, sátoros cigányként,
álmodik újat, nagyot, rettenettest is,
bordó mellényben, lázongó titánként.
Suhanckén: József Attila köpenyében.

Lágy arca torzul szögletes merevre.
Lyukas vashatosként a kőedényben,
akit nem vár senki, csupán a sínekre
tétován tolató tehervonat.
Szívére visszafolynak mind a könnyek,
a csöndre intő csillagok alatt
kacagna, -pedig sírni volna könnyebb.

Az ő halála halálnak

Nyugtasd meg szeretőm: benne hiszek csak,
célnek tekintem őt, nem oltalomnak,
maradjon meg a dobpergő izgalom,
mészfehér lámpaláznak a torkomon.

Én maradok rémülten szemérmetlen,
saját magát is utálhatja bennem,
vágyom rá, mint a kínra, a hidegre,
ráfektetni a virágos térdemre.

A köréből nem szeretnék kitörni,
ha ezért mást próbáltam is megölni,
legyen más szajhája, az én bolondom,
combját forró újakkal én kibontom.

Másnak őszinte, nekem örök titok,
azt is felvállalom: rá hasonlítok,
érte úrrá leszek a lámpalázon,
vágyva, hogy rám pirítva megalázzon.

Megrökönyödöm, ha két szeme villan,
hogy ártatlanul tartsam karjaimban,
az arca bőre nőjön az arcomon,
nyugtasd meg: fény Ő, a virágbalkonon.

Maradjon kaland, és ne pontos térkép,
ne váltsa fel semmi vakmerőségét,
ha kell: napestig vacogok a vágytól,
merengve hús tenyérrel forró ágyról.

Ha a hűségén mások csak röhögnek,
lefekszem elé, -lefekszem küszöbnek,
szája sarkába ha ki is ül a gúny,
nyugtasd meg Őt: Én mindig, és ugyanúgy...

Az örömhöz...

Megtörtem a harcban, -a hitben,
és azt kaptam, mit nem akartam,
mit rémálmaimban sem hittem.
Törékeny szó lettem a viharban.

Hitem: az Úr majd örömet ad,
hogy hinni fog bennem, ha hiszem.
Nem ért semmit száz és száz önvád,
hiszen kinevette a szívem.

Égre néztem, hogy majd visszanéz,
lássa, nélküle hogyan megy sorom,
milyen a világ, és benne én,
ahogy a hitem szétmorzsolom.

Hitem, hogy majd szívembe zárom,
-de az ég csak, mint egy rongy, ragyog.
Megváltó szeretőm az álom,
-amúgy már csak rozsdás roncs vagyok.

Ő bújik csak a felhők között.
De talán megnyílik a börtön,
és fentről nézhetem majd törött,
lélektelen testem a földön...

Baka Istvánhoz

*jó volna lenni még talán de
mit is tegyek ha nem lehet
a szótáradba írj be s néha
lapozz föl engem és leszek*

Ősz van, -most voltaképpen sírni kellene,
kiabálni, és nem szólni soha többé,
hogy a vers sem lehet már borízű zene,
hogy életem angyal sem teheti szebbé.

A rémülettől nem szabadulni vadul,
-ezek ellenére nem modoroskodom-
és érdekel, hogy mi van az ablakon túl.
A szúrás, mint a száłka, nem áll torkomon.

A papírra nem kellene kezdőbetű,
a mélyben úgy is megreped a koponyám,
és szívemből úgyis kinő a satnya fű.

Meg is rozsdásodhatnak bennem a karók,
de miért zúdulna rám a nyomtalanság:
Legyenek mások hűtlenek, -télre valók.

Boldogok...

*ember vagyok: szívem árad-apad,
épít s leront vad hullámtornyokat;**

Kiket megront a szeretet, -a jószág,
olykor a bűn és az alávalóság,
kiknek szenvednie kell, és majd *halnuk*,
mert ez a büntetésük és jutalmuk,
boldogok, akiknek rejtekeiben
hullámszik a pokol, -hullámszik a menny,
akik értő fülekkel meghallják *itt*
az éveknek felmorajló titkait,
boldogok mind, akiket körbeugat
átok, -gyűlölet, -halál, -és büntudat,
akik megszenvednek a szégyenekben,
és úgy sírnak, -jajgatnak, -émelyegnek,
akik vakon élnek való-korukban
és majd feltámadnak haló porukban.

Boldog, kiben öröm akkor virágzik,
ha minden csontja és a szíve fázik,
boldogok, kiknek szíve véres cafat,
de szegény lelkük mégis, -mégis kacag,
akiket kinevetnek, -nem értenek,
akik Istentől semmit nem kérdenek,
kik nem ismernek díszes, nagy-hatalmat,
csak ujjongást, -bánatot, és unalmat,
kárörvendve, örülve az életnek,
mert boldogok, kik vesztükbe tévednek,
kiket nem hajt a parancs, a kívánság,
akikbe borként ömlik a vidámság,
akik vakon élnek való-korukban
és majd feltámadnak haló porukban.

Boldogok, kik meg tudnak halni, -térni,
akik képesek oktalan remélni,
kiket a vihar félbeszakít újra,
testüket méltatlan tél szele fújja,
akik a földre rognak, mindenestül,
és úgy folyik rajtuk a víz keresztül,
kik tudják, hogy rossz irányba tartanak,
kiknek a menny, csak távoli part marad,
kiknek az ég, csak beteg-sárgán dereng,
és ereikben keserűség kereng,
boldogok, kiknek kezén, -lábán: lakat,
akik ázott virágként borzonganak,
akik vakon élnek való-korukban
és majd feltámadnak haló porukban.

Boldogok, akiket erősnek látnak,
de prédái maradnak a világnak,
boldogok, kiknek érzéseik vannak,
és mégis megmaradnak társtalannak,
kiket nem ringatnak végtelen habok,
kiket az oltalom faképnél hagyott,
boldog, akit ütnek és nem meglepett,
ki nem vesz fel megtévesztő lepleket,
akik úgy járnak-kelnek magányukban,
és forgolódnak vaksötét ágyaikban,
kiknek a szívét aggodalmak rágják,
és nem ismerik, csak az élet fonákját,
akik vakon élnek való-korukban
és majd feltámadnak haló porukban.

Boldogok, kiknek könnyei peregnek,
kiket nem féltenek és nem szeretnek,
kik el tudnak veszni egy gondolatban,
akik csak bámulnak bambán, -riadtan,
akik holddal, -nappal, -szembe nem néznek,
kiket nem hat meg hajnali ígézet,
boldog lehet az, ki éhségre falánk,
kiben szomjúság ég, mint a fáklyaláng,
boldogok, kik nem jók csak vert seregnek,
akik vereség előtt nem sietnek,
boldogok, kik villámnál tüzesebbek,
akik a báránynál is kezesebbek,
akik vakon élnek való-korukban
és majd feltámadnak haló porukban.

*Rákos Sándor: Ember

Bolyongok

Hol van az kis ház, ahol majd megállok,
és ahol szerető nem lesz velem álnok?...
Merrefelé menjek? Délre vagy nyugatra?...
-Felnézek az égre, fel a csillagokra.

Hol van az a kis ház, hol megtérként intek,
ahol lesz gazdája az én könnyeimnek.
Ahol jutna nekem jobb étel, jobb kelme,
hol háborgó szívem végre nyugtot lelne.

Hol van az a kis ház, amit én keresek,
ahol tudnék élni végre egy keveset.
Ahol testem többet érne egy holttestnél,
megférne mellettem bajtárs és a testvér.

Hol van az a kis ház, hol fekhethnék holtan,
hol nem kérdeznék majd: kinek fia voltam.
Hol szavam nem törnék ketté, mint egy gallyat,
ahol még az erdő is csak engem hallgat.

Hol van az a kis ház, hol gyertyafény rebben,
ahol úgy látnának, hogy még soha szebben.
Merrefelé menjek? Hol várják a jöttöm?
Hol van az a hely, hol gyilkot nem kell kötnöm?...

Hol van az a kis ház? Észak, talán Kelet?...
Hol végre tavaszba szöknének a telek.
Hol élvezném végre melegét a napnak,
nem érezném többé már a szívem rabnak.

Hol van az a kis ház, -kérdzem még mindig,
helyes útra mi az, ami majd elindít?...
Hol eső nem ver el, és a menny nem dörög,
hol csak pár vadgalamb turbékol és sűrög.

Hol van az a kis ház, -kezem teszem össze,
csillagfény az utam már ne is fűrössze.
Merre nincs csillagfény, arra bolyongok majd,
és szeretteimre nem hozok már több bajt.

Bús fivérem...

1.

Hidd el, hogy nagyon szeretlek, -ez még
fiatal koromból datálódik,
hogy vannak jambusok, fogódzók, eszmék,
hogy van, aki igazat mond, -nem lódít.
Arcod keresem, -remeg az állam,
és mint a gőz: száll, -száll a gondolat;

kereslek a rőt szakállú lángban,
messziről kitárt, kapzsi karodat.
Keresem arcod, verseid megett,
ahogy színeket az álmaimban,
-a földtől eloldanám az eget,
megértenélek, mint sok bölcs és hibbant.

2.

Küzdök szavaiddal, és a hittel;
nem tudom, mért nem volt maradásod,
hogy milyen akarás és gőg vitt el,
de elpusztultál, és jöttek mások.
Százkét éve születél, de még titok ma,
hogy önmagadhoz mennyi volt közöd;

miként feküdtél, mint hasított fa,
vonat alatt, -cementfalak között.
Te, ucca gyermeke, -Te, szilaj legény,
ki pihensz, mint a tajtékos élet,
-villog a nyári nap, tollam hegyén;
ha engednéd, én megölelnélek.

3.

Kutatják csak hasonmásodat,
boncolni való lettél, -egy lelet;
látjuk, ahogy láttad: a múlt hasad,
ki laksz föld mélyében, vagy föld felett.
Ki ott járt, ahol a sóhaj terem,
hol a bánat halk cseppekben csurog;

-emlékedet most rímekkel verem,
néma utam fölött bagoly huhog.
Hídként remegek, -a szél dorombol,
halottat költeni tollat vettem,
az erő kifut a két karomból,
ahogy nehéz sírodat zörgetem.

4.

Gondolatom fáradt porral kering,
talán hallasz, fénylő csillagodról,
vállamra hül az izzadt, szennyes ing,
-hosszan iszom öblös kulacsodból.
Bő asztalt neked már az Úr terít,
hogy idézünk téged, -talán meglep;

míg sírodon a sárga fű virít,
állok, mint sárba száradt üvegcserepek.
Bús arcodba bár csak belelátnék,
megtudni: *odaát* rosszabb, jobb se lesz,
hogy az élet egy ostoba játék,
hogy *ott* sincs, aki kutyába se vesz.

5.

Üldözött a halál, mint a sintér,
zsebében az Úr, hatosként hordott,
keresem: miért vagy olyan, mint én,
-és mint a boldogság: meghúzódok.
Nézem, ahogy a felhő féltve főd,
mi elnyelt, mint a tiszta szürkület;

-cirógat, ölel a fény, a szél, a köd,
és lúdbőrzők, akár az öregek.
Zokogni is lenne könnyem annyi,
míg valahol egy ezüstvonal robog,
fáradt nyugvással hagyom rohanni,
-életemmel előtted számolok.

6.

Mert élnem kell, úgy, hogy ne is akarjak,
míg duzzad az ér és a vér kavarog,
hagyom, hadd károogjanak a varjak,
-de hallhatnád dalom, ha úgy akarod.

És ha hagynád: én megölelnélek,
lennék rajtad nagykabát, vagy mellény;

-átkom és üdvöm, neked vallom meg,
hogy a gyilkosod véresre verném.
Mégis, ha van vigaszod, mondd: mi az,
mi jutott, -talán csak göröngy-világ,
páncélod ott is csupán rongy-viasz,
kik szeretnek, akár a gyöngyvirág?...

7.

Hidd el: szeretlek, -és egyre jobban,
míg lökdösnek csak a durva kezek,
-kik szánnak meg téged, jóllakottan,
a Duna-parton, mondd, mit keresek?...
Mért járok most, mint egyszerű vándor,
mért borulnék rád, jajongva, esdve;

kettőnk közül ki a nagyobb jámbor,
mért gondolok most egy dermedt testre?...
Mért reszket meg előtted a térd,
belőlem dalt, miért zokogót hoz,
a fekete kelme, -drága sötét,
örjögve mért török utat egy holthoz?...

8.

Ha bús kedvvel is, dologban voltál,
újabb és újabb nyomort szereztél,
akár csak az apám: robotoltál,
és egy hely volt, ahova menekülhettél.
Ahol helyettem is ölel az Isten,
gyermekeként, kit lerontott a tél;

-sebeidet bekötözném frissen,
mint aki szárny nélkül, a földön él.
Hallgatók, -helyettem az ég dörög,
kísérteted kibú a föld alól,
és az utamon velem lődörög.
Találkozzunk majd egyszer, -valahol!...

9.

Kedves képmásom és bús fivérem,
kit szerény vággyal szeretek egyre még,
szemeimen könny remeg kövéren,
nyelvem kiszárad, a homlokom ég.
Mint aki egy holtat imádni hű,
kinek verse csupa bús nedvű bor;

és emléke örvénylőn keserű,
mely szent és mely reszket egyre, s forr.
A szó, kontár ajkamon a tiéd;
próbálok kipengetni némi dalt,
nem látni Téged, semmivé hullni szét,
miközben a Nap a kezedbe halt.

10.

Bár csak tudnám, milyen csöndesség ez,
a táj egy sötétre mázolt festmény,
a hang kushad, az érintés érdes,
és kigyúl egy különös fény.
Átvilágít vad erdön és poklon,
futok, mint aki utat találhat;

futok: árnyékokba sírva botlok,
mint anyaföldre egy vándor állat.
És ha behunyom a szemeimet,
hallom hangodat az éjszakából,
kihalt utamon kerget a hideg,
hátamon dobol a sűrű zápor.

11.

Nem tudom, hol járhat most a lelked,
meg nem történtté tenni mit vágnál,
új otthonodból el, most ki kerget,
most hol nem ereszt a kantárszár.
Téged, ki elveszett nemzedék ihletője
lettél, -nem keveseknek a „tolla”;

Te, míg mindent megírtál előre,
mi iszunk csak az illúziókra.
És talán minden rosszabb lesz ezután csak;
megmarad szemed örökre lecsukottnak,
megmaradsz kamasznak, megmaradsz talánynak,
és utánad minden vers fonnyadt lucsoknak.

12.

Az én gondolatom is csak porként kering,
de talán hallasz, fénylő csillagodról,
vállamra hül az izzadt, szennyes ing,
hosszan iszom öblös kulacsodból.
Verssoraidat döföm magamba,
oly nehéz a könnyű út is veled;

botladozva úgy dőlnék karodba.
Ragyogjon a Nap a sírod felett.
Ki pihensz, mint a tajtékos élet,
kinek útját járom; másfelé nem visz út,
megborzongok ugyan, de nem félek.
-a vers és Te maradsz az abszolút.

Caspard Hauser éneke

Emberek közé találtam utat,
felnyílt szemem a semmibe révedt.
Fel akarták tární a múltamat:
velem örült orvosok beszéltek.

Tudásom és szókincsem egyre nőtt,
kezemben megfordult minden szerszám,
és be nem fogadtak a temetők,
-pedig hívtam a halált, -ezerszám.

Kaviárt faltam, nyeltem a jó bort,
mosolyogtam harminckét fogammal,
főúri bálban száz leány bókolt,
-fel-le jártam fényes ló-fogattal.

-Tisztességgel játszottam a marhát,
és ímmel-ámmal, de megkedveltek:
meglátták bennem az emberfajtát,
bár kezdetben még bilincsbe vertek.

Kicsúfoltak és körberöhögtek,
-míg verseket tanított egy diák.
-Sokszor hallgatnom lett volna bölcsebb,
és játszani tovább a bestiát.

A szerelmet én meg sosem tagadtam:
a lángja, mint a villám: megcsapott,
-de elutasításként azt kaptam,
hogy: a csúfabbnál is csúfabb vagyok.

Nem is jelentettem mást, csak gondot,
hamar sírba is akartak tenni,
mint megtalált és megunt bolondot,
akiért imát majd nem mond senki.

A szívem alá kés-szúrást kaptam,
és már mint hullát, szemügyre vettek:
„természet-ellenes”- bólogattak,
-mosolyogva és elégedetten...

Dermedt árnyak

Nem keres senki sem, haza senki nem vár,
bőrükbe ivódik száz lenéző szempár,
rút árnyak játszanak velünk hitegetve.
Istennek sem telik bennünk semmi kedve.
Nem gondolni semmit, talán ez a legszebb,
félek: hátba szúrnak, ha egyszer lefekszem,
be vagyunk öltözve a mocskos hűségbe,
nem történik semmi, úgy, mint a mesékbe'.
Táncot járnak rajtunk a bolhák, -a tetvek,
a percek reménnyel alig kecsegtetnek,
nincsen meleg paplan, nincsen puha párna,
nem örülhetünk: nem jut tüzelőfára.
Visszük sebes szívünk, visszük életünket,
a tüzes poklon át gyászos minden ünnep,
tudjuk: kell szomorú embernek is lenni,
eletestségünket kár is számba venni.
Lecserélnénk sorsunk egyszer egyszerűbbre,
egyszer vevők lennénk ízesebb derűre,
zord nekünk minden út, csupa sár és felleg,
rég nem mondom én se: így szeress ha kellek.

Nem keresnek minket az Úr angyalai,
-hűségéről álmodik a sok sehonnai,
szeretnénk letűnni büszke, bús kudarcral,
száz év múlva kelni, örökfényű arccal.
Nyomunkban a halál, mint fekete bundás,
belénk csimpaszkodva ballag a lemondás,
szegény fejünk már a légynek sem igen vét,
nem több: szájaskodás, cifrázni úr nevét.
Annyi sok vén zsvány gombolkozik nyakig,
úgy hullnak rájuk a saját árnyaik,
ucca gyermekei, a város peremén,
száz kihunyt percnyi fény, -gyilkossá lett remény.
Poshadt koldusszagunk illattá nem válik,
nincs olyan vallás, mely minket áhít váltig,
annyi hűvös álmot nyelt már le a torkom,
nem válik lábamról a bilincs, -a horgony.
Van: ahol fekszünk: nem jön arra senki se,
falat kéne, bár nem tudunk már enni se,
könyörögnénk mi és mormolnánk ígét,
ha nem tudnánk: fogunk sántán megbotolni még.

Eddig elkerült...

Bella Istvánra

Eddig elkerült, talán gyűlöl engem.
Behunyta a szemét, hogy ne is lásson,
hagyott időt a végén megremegnem,
szenvetni, közönséges kutyaláncon.

Hogy lerágott csontból ennyit hajított,
képes elhíttetni: nem is ver szívem.
Hogy vállra venni testem, nem kell indok,
nem merek kérdezni,- lélegezni sem.

Eddig hagyott élni,- alakoskodni,
számolni: hogyan múltak el évszakok.
Lesben állni, hogy mikor fog kopogni.

Most már nem kell megkeresnem: merre van.
Egyszerre tavasz, nyár, ősz és tél vagyok.
Sajnálni kezdem. Érdekes: nem magam.

Egér és ember

Mosolya ha van: torz és balog,
egy története sem megható,
inkább hideg, mint a hajnalok,
foszlottak, mint rajta a zakó.

Peregnek, mint kézben a homok,
mint a kérdések: *mért így, -velem,*
-holt szerelmek, keserű borok,
nagy harcok és kevés győzelem.

Minden ébrenléte jéghideg,
ahogy minden álma lakatlan.
Esős nappalok és éjjelek
-fohásza az Úrról „lepattan”.

Díszpéldánya a mélyről-jötnnek,
aki csak még mélyebbre jutott,
kinek hátába kést döfnek,
mindegy, hogy élő, vagy hogy halott.

Nem kezd semmit a virradattal,
és a vad képzelgések helyett
beesett szemekkel (és hassal)
néz, s egy-egy jó napon mereng.

Szél énekli altató dalát,
takarója: sárguló lapok,
(zörögnek, mint sírban sok barát)
-nem maradtak, csak a hajnalok.

(Melyben a magánya bányamély)
és a nappal, amely úgy éget,
mint amikor elkapta a kék:
egér keresett menedéket:

Kezét emelte: *nincs kímélet,*
és villámokat szórt a szeme,
de nem bántotta a gyengébbet,
-nem úgy, mint a saját Istene.

Egymásba ölti

Ennyi sok mitológiával
háta mögött, az ember otthon
ül és nézi a kihalt villamosmegállót;

vagy hallgatja, hogy döng a bádóg,
a hideg esők hogy csorognak,
virágfonnyasztó hőség után.

Utcára vásárolni megy csak,
pálinkát, paradicsompürét,
újságot, krumplit, cigarettát.

Talán egy fácán, -egy őzgerinc,
vagy egy zsenge, rózsaszín malac,
citromszelettel a szájában,

egybesülve, -netán egy lazac,
vagy egy fokhagymával piritott
osztriga sem hozná őt lázba.

Fűtőtestre rakott lábakkal
nézi, ahogy: mint zsiros vízből
egy ezüstkanál, tompán csillog

a nap. Italából aprókat
kortyol, mígnem a fejébe száll.
Nevetés közben, előragyog

az összezsugorodott, kopár
ínyből egyszál, laza fog. Majd két
tablettát elropogtat kézből,

és ostoba, régi könyveken
röhög. Ha barát jön, -nem szólnak;
némán sakkoznak éjszakáig.

A hátsó udvaron, lecsúszott
porharisnyában ténfereg a
szél, és hülyeségeket beszél,

de elengedi füle mellett.
Rágyújt, s azután egymásba
ölti a kiötölt szavakat,

mert nem lehet edző, -szakértő,
-manager, és nem eszközölhet
a stadionban kezdőrúgást.

Elszakadtan

Összetörve hevert a teste,
-szívem görcsben reszketett.
Halkan súgtam, csonttá meredve:
egy vérből való vagyok veled.
A koszorúja: hősziromból,
-koldusok között a mihaszna.
Szívem szégyenkezve dorombolt,
az övétől alig pár araszra.

Hogy ki volt ő, -megmarad talány,
-lelke vele együtt elporlott.
Feküdt csak, daccal a zúzmarán,
-fölötte sötét ég komorlott.
Bukott ember, -elgáncsolt lovag,
nagy érzésekkel a szívében,
-aki most már talán boldogabb,
és elhiszi: közel az Éden.

Nem keresik majd, hogy hová tűnt,
nem tartanak fölötte szemlét.
-sírjára majd *rossz csillag sanda fénye süt.*
(Felitta nyomtalan, a nemlét.)
El lesz kaparva, akár egy dög.
-Nem élt meg Krisztusi kort,
kinek arcáról iszony sütött,
akit az élet tankként eltiport.

Pár rongy volt fekhelye, -sátora,
-de helyén már mások alszanak.
Nem maradt, csak péppé vált pora,
-nem szédíti esővert-gyertyaszag.
Hánytorgatta ördög és örvény,
-szenvedett csak eszeveszetten.
Nem lehet nyugtom, -most már törvény:
minduntalan lelkem epesztem.

Harmattól volt kék a homloka,
feküdt: mereven, -moccsatlanul.
A jövődő nem lett otthona,
-mit üldözött, szakadatlanul.
Neki nem engedett fel a tél,
nem simogatta jókedvű déli-szél.
Gondterhes voltam, és oly komor:
merengtem csak, mint a sombokor.

Kívülről látott minden dolgot,
kapkodott az árnyékok után.
Ritkán hitte el, hogy lesz boldog,
-olyan volt, mint rég látott apám.
Elnyelte a mély, fekete kút.
Álltam csak, kétségbeesetten,
mintha el nem vezetett volna út,
mintha kettévágták volna testem.

Szerves része volt életemnek,
amely most: éjfekete márvány.
Szívét néha én melengettem meg,
és tűnődtem ember-magányán.

*Csillagom a temető felett
világítja majd keresztedet,
-hova csak az én sóhajlásom ér el,
porladozó szeretteim nevével.*

Ez az egy vers...

---Megírnám neked legszebb versemet,
mit idővel a por majd nem temet.
Benne egy fájdalom sem kínozna,
és a szárnyain hírnevet hozna.
Nem akadozna szavam félszegen.

Vers lenne, melyben esküm nem szegem,
lehet: rámenne sok drága estém:
a fogást a nagyoktól ellesném.

---A csak Neked írt legszebb versembe
belegyúrnám a szívem, -a lelkem,
ha kész lenne, nem nézném leverten,
megférnének benne a szép eszmék
és bús szavakkal nem temetkeznék.

Átlépnék a sors titkos kapuján,
leszaggatnám a petyhüdt nyoszolyám,
nem bántaná a mérgezett esték,
versemben fény lenne és melegség.

---Megírnám versemet akkor is, ha:
fejem álommal dölne előre,
de a mű nem lenne kusza, -dőre,
úgy gyúrnám a szavakat élveteg,
áldanám a buja reményeket.

Úznám a Múzsát, mint egy vadorzó,
kacajom nem lenne lomha, -olcsó,
lehet, hogy több napig bíbelődnék,
de az elmúlással nem törődnék.

---Legszebb versemben a bizonytalan
még véletlenül sem rohanna rám,
elveszni a fonalat nem hagynám,
sok nagy igazságot kimondanék,
úgy dicsérnének: ez igen, -derék!

Ezzel bíbelődnék estelente,
minden szavam tehetségéből csengne,
átlátnék a homályon, a ködön,
sínen lenne versemben az öröm.

---A legszebb versemben egyszerűen
elfűjné a lelkem zivatarját,
karomba fonnám az Isten karját,
ez az egy vers el nem lenne veszve,
nem olvasnád te sem révedezve.

E versemben nem lennék albatrosz,
te sem vetnéd a szememre, hogy rossz,
nem is sántítanék suta félsszel,
-ha kész lenne, -fel se fognám ésszel.

Fekete ünnep

*Fáradtságban és nyomorúságban,
gyakorta való virrasztásban,
éhségben és szomjúságban,
gyakorta való bőjtölésben,
hidegben és mezítelenségben.*

II. Korintus levél 11. fejezet

Fagyos és hideg az ünnepünk,
sarkunkban liheg a fagyhalál,
a fergeteg úgy táncol velünk:
tavasz ha jön, minket nem talál.
Fogunk villog az éjszakában,
siratjuk az elvetélt nyarat,
sokunk gunnyaszt csak, egymagában,
nincs is nálunk mozdulatlanabb.
Örök magányunk: háborítlan,
testünket fagyos szél sikálja,
szavunk, -kérésünk is alig van,
a vakság: mindegyikünk sajátja.

Mint a pereg, roppan a vállunk,
égre lesünk, könyörgésképpen,
rongyos, sovány betegként állunk,
a rozsdás és dér marta réten.
Szél fúj és havazik erősen,
ég a sarkcsillag koronája,
míg az Úristen ráérősen,
dermedt árnyainkat csodálja.
Nyirkos éjek, sorvasztó napok,
és míg mások örülnek éppen,
vonyítanánk, mint a farkasok,
a fájó fények édenében.

Bemeszel minket a fagy, -a szél,
csak fehér kavics a fogsorunk,
keshedt köpenyünkben, mikor szeretnél,
-mikor nem lennél a farkasunk?...
Hó hullik a zsibbadó tájra,
jó volna nem is emlékezni,
(mikor testünket jég szurkálja)
tudni csak: ok nélkül nem vész el semmi.
Karácsonyunk: hervadt aranyfa,
karácsonyunk: fényes üresség,
nem találsz itt minket tavaszra,
-lepergünk, mint falról a festék.

Fekszünk és várunk, -mintha kéjben,
csontos állunk magasba lökve,
hasadt a szánk: nincs mit reméljen.
Halántékunk a semmi gödre.
Nem száll el belőlünk szégyenünk,
mindegyikünk enyhelyet keres,
szelíd és nyugalmas a szemünk,
mint az álmunk: szikrázó-üres.
A romlás bőrünk alatt lapul,
-a végső romlás bennünk fészkel,
az állunk a lég fagyába szúr,
és a szánk hozzád nem veszékel.

Lelkünkre hull a téli harmat,
lángra lobbantana egy szikra,
felőlünk az Úristen hallgat,
és ködöt lehel arcainkra.
Izületünk üvegként csikorog,
fehér ujjaink összenőnek,
rajtunk feslett, koldushacukok,
összébb hiába húznánk őket.
Szél fúj át rajtunk, mint a rácson,
hóval dörzsöli bordáinkat.
Fagyos és hideg a karácsony:
kezüben a fagyhalál ringat.

Mellékdal:

A Holdtól hűvös téli-éjünk,
tavasz-szagot nem hint ránk a szél.
Álom: életünk újraéljük,
és hogy minden, -minden visszatér.
Nem vagyunk már, csak volt-emberek,
akik még csak nem is forognak,
és nem zümmögnek szent éneket,
-körmükbe fújnak, -zsugorodnak.
Múltunk csupán egy hosszú tegnap,
és aggódó ráncú a homlok,
a nyár: két-három szép meleg nap.
Hívnak a fekete harangok.

Felelj, árva költő!...

Szergej Jeszenyinnek

Árva költő, kit nevezel vezérednek,
ki az, aki hű hozzád és neked áldoz;
ifjonti hévvel van-e még hozzá kedved,
hogy ódát zengj hűtlen Múzsához, -hazához?...

Szemeid milyen tűz lángjaitól izzának,
hogyan kívánsz bíborvörös arcú nőket;
mikor vízben áztatod remegő lábad,
Te, kinek csúf borostái rég kinőttek?...

Magad ellen bűnt elkövetni merészeled,
van-e még erőd, hogy sorsod elviseljed;
mit kezdesz a bölcsességgel és az ésszel,
utadon miként zihál a gyenge melled?...

Megtudsz-e sérteni még bármi illetet,
utad merre visz a magas falak között;
nehéz földet vennél magadra, ing helyett,
kinek hinnéd még el, hogy hírneved örök?...

Árva költő, nem volt elég önmagadból,
mikor bőröd már régen nem rózsailat?...
Régen el vagy átkozva, -attól a naptól,
mikor az anyád tejét először ittad.

Léted, a tested, -hogyan nyúzta és törte,
skarlátmintás bilincseid meddig rázod;
kívánczol-e a sötét anyaölbe,
járnád-e már az ördöggel vitustáncod?...

Szobádból milyen látványra nyílik ablak,
világ sorsán és jövődön még töprengesz;
éjnek szakán milyen árnyak látogatnak,
a halálon kívül ihletőd több nem lesz?...

Hogyan éled meg, mikor a lombok hullnak,
mikor a remény rügye se fakad a fán;
elunva folyvást emlegetni a múltat,
már ma kísétálnál a semmi kapuján?...

Fohász

*Aki jó még, higgyél annak,
Jókból talán többen vannak.*

Istenem, jaj, -szeress minket,
legyen mit várnunk, -keresnünk,
szeress jobban, amint illet,
-ha káromolni is kezdtünk.
Imánk ne legyen szájalom,
csalódást többet ne szerezz,
harcunk ne legyen szélmalom,
a falhoz minket ne szegez.
Temesd be köztünk az árkot,
légy Jézus helyett Jézusunk,
szeress, ha nem is kívánod,
hagyd, hogy elnyerhessük jussunk.

Virágoztasd ki vérpadunk,
kulcsold össze kezeinket,
fogadd el, bármit is adunk,
-jaj, Istenem, segíts minket.
Hibára ne halmozz hibát,
ki hisz: csapdába ne essék,
ne add a legrosszabbikát
annak, ami a tisztesség.

Magunkat, hagyd megtalálnunk,
ne kelljen már forgolódnunk,
béke-hajlék legyen nálunk,
ha mindennek el is hordunk.
Ha a Halál el is ringat,
kiáltásunkat végre halld,
vigyázd józan álmainkat,
és magad füstbe ne takard.
Kegyelmezz végre azoknak,
akik máig nem tanultak,
akik ostobák maradtak,
-kegyelmezz: koldusnak, -rútnak.

Kegyelmezz a nyomoréknak,
-szeress, mint egyszülött fiad,
és ne fordíts nekünk hátat,
az eredendő bűn miatt.
-Vannak, kik arcod nem látják,
úgy kergetnek démonokat,
-kárba ne vesszen imádság,
ránk ne szakadjon boltozat.

Ne akarj már több háborút,
hagyd meg nekünk emberségünk,
álarcként ne hordd a borút,
-segíts Urunk, -kérve kérünk.
Ne légy kicsinyes és gonosz,
ne vágd fel az ereinket.
Véletlen ne legyen, mi toroz,
-Istenem, jaj, szeress minket.
Lásd a testvéreid holtát,
lásd a kiontott véremet,
lásd a széjjel-széledt falkád,
lásd be tulajdon szégyened.

Istenem, jaj, szeress minket,
Hagyd meg nekünk emberségünk,
szeress jobban, amint illet,
-segíts, Urunk, -kérve kérünk.
Lásd a testvéreid holtát,
lásd a kiontott véremet,
lásd a széjjel-széledt falkád,
lásd be tulajdon szégyened.

Hangtalan vacogva

Csak a magányos testvéreink várnak
(a kedves vacsorák melege helyett)
halottasház illatú vendéglőkben,
és omladozó sarkokon szerteszét.
Csendben mormoljuk átkaink imáit,-
hallgatjuk sorsunk szigorú jóslatát,
halottasház illatú vendéglőkben,
a szomorú illatok párájában.
Előttünk fanyar álmok délibábja:
dagadó vitorlák és bíbor tájak,
a horizontunkon kelő Nap tüze.
Bajszunkon a sós hullámok csókjai.

Dideregve és fázva kiáltanánk,
de végül némán asztalra borulunk.
(Fáj a szívünk, de kinek is szólanánk?...)
Testünk viaszgyertyánál is merevebb.
Bőrünkig fosztva, meztelenek vagyunk.
Mint az eső, olyan árván zuhanunk,
és úgy fekszünk a földön összetörve,
a többi, sárból gyúrt arc közé dobva.
Deresedő szívvel, fagyott tagokkal,
az emberi közöny partján, szertelen
fürkészve, amit a sors árja vet ki.
És miként a rózsabokrok: reszketünk.

Láng nélkül, homlokunk mögött áldott nap
meleg sugarait képzeljük, -elég
erőt ahhoz: újra fellángoljunk, és
szeretni vágyunk. Mélyen eltemetve,
és jó időre elfelejtve minden
bánatot, -minden régi, -vagy az elmúlt
nap szerzett sebeit. Elfelejtve: megcsalt
eddig minden álmom, -minden tündöklő
remény. Békességet kívánunk magunknak:
örvendezzék csak ez a derék világ.
Ránk hagyva: kétséget és sötétséget.

Hegy beszéd

Megzavarnánk egyszer fenenagy nyugalmat
és kirúgnánk alóla a hintaszéket,
tátott szájába tömnénk a tiltott almát:
egyszer mi tartanánk neki hegyi beszédet.
Kezünk ütésre állna, úgy állnánk körbe,
magunkhoz édesgetnénk jóval és széppel,
és ha tetszik, -ha nem: térdelne a kőre:
szembesítenénk az esztelen eszével.
Lehazudnánk neki száz kihunyt csillagot,
aztán loholhatna, ahogy bírja lába,
csodálkozhatna rajta, hogy miért kapott,
míg száműzetésben él a pusztaságba.
Térdre borulnék, hogy követője lettem,
majd nekiesnék, még mielőtt megdőbben,
-mint aki már nem hisz az érthetetlenben,
és mint aki nem hisz már az érthetőben.
Ígérnénk neki dicsőségest és nagyot,
én is azt hazudnám: Ő van, -senki másom,
majd elfelejtenék minden gondolatot:
kergetném égő bokron és vadcsapáson.
Elmondanánk, hogy jól az eszébe vesse:
nem hagyunk neki nyugtot, -kár szemet hunyni,
mit sem ér itt a nagy egyetemessége,
míg végig nem hallgat, nem fog elaludni.
Nem bocsátanánk, akkor sem ha lehetne,
-amit tőlünk kap, csak az a bizonyosság,
itt nem bújhat el úszkáló fellegekbe,
és várhatja, amíg a vérből kimossák.
Ígérnénk neki lelkeket, -ezer tisztát,
és ígérnénk minden eddiginél többet,
aztán ütnénk, -és amikor már alig lát,
elmondatnánk vele hegyi beszédünket.

Hogy megverjen majd a nagy ég...

Messze még az, olyan messze,
ennek a sok eteknek;
(fedél, fejük fölött lesz-e),
kiket élni nem engednek?...

Kiket ütnek arcon, -állon,
millió és milliószám;
kik fekszenek héthatáron,
mint taposott liliomszál.

Szívük száz dirib-darabban,
és bajuk is százsám akad;
lakhelyük romsivatagban,
életük is csak számadat.

Őket Te is csak ráncigáld,
legyen a haragod deli;
hogyan koldus (nem a Te hibád)
a sok javakorabeli.

Kiknek az ere is rozsdáll,
-ne is akard őket óvni;
nem adsz pénzt, -mert nem vagy madár,
-minek is ezen tipródni.

Velünk miért paroláznál,
-ne is vedd meg újságjukat;
rajtuk mért ne hahotáznál,
-hagyd meg egyhangúságukat.

Ne érdekeljen világuk,
ne akarj hallani róluk;
szórd, -szórd, szórd csak átkod rájuk,
ne is maradjon hírmondójuk.

Vigye el őket az ördög,
akoltúzon kárhozzanak el;
velük nem is kell törődnöd,
-versem is csak süket vaker.

Horpadt edény a cilinderem...

...szerelmem minden utcalámpa,
sosemvolt pénzem mind elverem,
dekket dugok a ferde számba.
Nem érdekel, rólam mit mondnak,
vagy, hogy mást nem is érdekelek,
megmaradok futóbolondnak
és fejhangon úgy énekelek.
Kezemben kés, szememben méreg,
ruhámon szakadás, -tarka folt,
nyomomban baglyok, denevérek.
-Legurítok pár kadarka bort,
fagylalt nélkül tölcseért nyalok,
nevem húggyal a porba „vésem”,
vagy kézen állva megyek gyalog,
jókedvvel, mint egy temetésen.
Abba sem hagyom kacagásom,
átvágok fejem lila ködén,
sötét gödröm még ma megásom
és lefekszem egy ház küszöbén.
Eladom ma az összes lapom,
ha leköpnél, -ma az is vigasz,
te sem rontod el vidám-napom,
még azzal sem, ha rám vonítasz.
Urat és Istent sem vádolok,
kezem nem lesz piszkos, se véres,
saját piszkomból kilábalok,
-szakadt szívem a varjaké lesz.
Kutyáknak a seggére verek,
és napraforgóként úgy forgok,
szememből sűrű genny nem pereg,
és roskadva nem is támoalgok.
Felfrissíti vérem a harmat,
-nem maradok percre sem veszteg,
a bűdös kurvák összemarnak,
satnya testemen összevesznek.
Maradék erőm elnyögdelem,
-összefogok pár vadmadarat,
és bár rusnya, -de le nem verem
vállamról a temetőbogarat.
Nem érdekel kutyafejű gonosz,
és a szarvak az ördög fején,
a feltámadt szél majd leporoz,
és úgy táncolok az utca kövein,
hogy földhöz csapom a cilinderem.
Mégfürdök a mocskos hó levében,
és ételem egy ebnek odavetem,
a Vén Názáreti nevében.

Jégvilág

Rekedten szól a világ, mikor felkelek,
ég a torkom: felsebzik a lenyelt szavak,
és míg fejemre gyűlnek mind a fellegek,
ijedten, vállam közé húzom nyakamat.
Csendbe osonok és meggömbülök hétrét,
mint kiben bátorság már régen lakott.

A Halál ennél jobban nem méricskért még,
megmerevülve, mint kő, vagy bronzalakok.
A Jó Sors fáradt: nekem már nem is lódti,
már a nap sem süt át ingen és kabáton,
-arcomon csak a jégvirág rajzolódik,
nem súgja azt senki: *Légy boldog, barátom!*

És én járom tovább a magány vizeit,
nehéz kereszttel, amit rám az Úr hagyott,
kinek keze újabb mélységekbe merít,
ha azt hinném: a nehezén már túl vagyok.
El sem ugranék, ha rám egy házfal dőlné.
Nem elég a múlt és a pillanat terhe:

éhes keselyűknek villog szárnya, -csőre,
-egész jövőm szegekkel szívembe verve.
A Pokol tornácára leszek vettetett,
nem is nyúlnak utánam segítő kezek,
bűn nélkül mondanak rám majd ítéletet:
-nem pörölk: hagyom, hogy megkötözzenek.

Az elhagyottság(om) megtört és lerontott,
és akaratom atomjaira dől szét,
az érzéseim leszáradt ágú csonkok,
és eléget a parázsló egyedülség.
Nem keres utat hozzám senki a (szörnyű) ködben,
melyben úgy tapogatózom, mint egy rokkant.

Magányban égek el, pedig könyörögtem,
de nem felelt a hívásomra rokon hang.
Hogy értsenek: kiabálni sincs már kedvem.
Mint akárki más: börtönben élek én is,
a szívemből csupasz fatöncök merednek,
és a (jég)világ sötét rabságok felé visz.

Jób éneke

Te jutottál nekem, mint mester,
te jutottál bölcsnek és szentnek,
cserepekkel kidörzsölt testtel
-mit érsz nekem- ezen töprengek.

Többet vársz tőlem, mit ember bír,
feltételeket mégsem szabok,
a vérem lassan zöld klorofil,
de mégsem, -mégsem jajgathatok.

Mindent romba döntesz köröttem,
elvárnád, hogy átkomat fújjam,
én mégis csak ülök a ködben,
és úgy szagatom az ingujjam.

Lehet: mindez mégis kevés lesz,
mégsem köszörülöm a nyelvem,
nem bánod, mit ellenem vétesz,
mégis megmaradsz szívyszerelmem.

Hordozlak tovább számkivetve,
hogy éretted legyek érdemes,
küzdök megvetve, -kinevetve,
-oltalmazni ne is légy kegyes.

Barát is örültséggel vádol,
elvetted feleségem, -kölyköm,
vérem iszod aranykupádból,
én mégsem, -én mégsem nyöszörgöm.

Tengeredben szomjas hal vagyok,
de egy gondolatom se piszkos,
vádakat rád mégsem aggatok,
pedig pusztulásom holtbiztos.

Beléd marni nincs is fogam már,
pedig onthatnám rád az átkot,
-mit érne, ha újra fogannál?...-
-rajtad kívül mást nem sajnálok.

Keserves

*Száradok, törődöm,
korán előregszem.
A sivatag földön
álmatlanul fekszem.*

József Attila: *Száradok, törődöm*

Hátamon a nehéz terű
életemben nincsen derű
csillagom az égről levás'
megszokott a bús folytatás

Nincs birtokom se vagyonom
van hogy ezért vernek agyon
nincs érzékem iszom eszem
bármit teszek rosszul teszem

Nincs családom hét határon
se otthonom se egy párom
barátaim földbe rakták
egyiküket sem siratták

Nem pendítek csak tört lantot
nem éneklek csak bolondot
lábam nem penderülnek
minden napom gyászos ünnep

Nem titkolom az én sorsom
orrom alá töröm borsom
nevem szíved nem dadogja
maradok a magam foglya

Nyomoromat nem takarom
fekhelyem egy horpadt halom
megzuhant már mindkét vállam
földet veri a szakállam

Szemem is csak vakon forog
minden percem úgy tántorog
idővel a vérem veszik
sírom is majd fűbe veszik

Társam csak az egyedüllét
száz hosszú árny mind körüllep
a magány már nem is éget
mellém fekszik az enyészet

Kegyesen majd búcsút intek
a léteimtől eltekintek
elfelejtem jobb remélni
és elhiszem jobb nem élni

Az agyam is rég lefagyott
meghalni is fáradt vagyok
maradok egy bolond ipse
kinek nem jó ott se itt se

Számomra majd az lesz jóság
rám ha dobnak rothadt rózsát
menny küszöbén orra botlom
mint a bohóc a porondon

Hátamon a nehéz terű
már az ínyem is keserű
elvisz majd a legfőbb gonosz
nem oszt majd és nem is szoroz

Ki hallja én nagy jajgatásom

Kinek mondjam el, hova véssem:
tévedés volt a születésem,
ki szeretne, -bár szívem szikla,
ki fogadna magába vissza?

Szerelmemmel kit nyomjak agyon
a harctéri szalmaágyamon,
szemrehányóan ki vallatna,
forró, szűz kéjjel, -ki altatna?

Ki nem vonna a keresztfára,
míg átkom szórom a világra,
ki biztatna, míg eltűnődöm
a hátralévő kis időmön?

Ki tenné szebbé a nappalom,
kinek nem lennék árny a falon,
ki álmodna szűkös ebédről,
forró ágy helyett hűvös tenyérrel?

Ki nem lenne a nyomor arca,
ki nem küldene komor harcba,
kinek a tudtára adhatom:
hazám van, de nincsen otthonom?

Ő lenne az, akire vártam,
lábnyoma lennék én a sárban,
odaadnám pár szűk esztendőm,
és helyemet a lélekvesztőn.

Kifőzde

Tűzön fő a nyomorúság
hozzá törnénk a bánatot
mindenki kéri a jussát
mint aki megháborodott

Én is a tányérom lesem
az éhségbe beledöglöm
és így halálig éhesen
követelőn rázom öklöm

Türelemmel már nem bírom
mint a többi idegbeteg
lassan megdermed a kínom
míg tűzön fő a rettenet

Már úgy kaparom a falat
mint aki végleg megveszett
ordítok ez már iszonyat
és úgy kaparom a meszet

Az éhség már sajog bennem
dobolok a kanalakkal
a kín hál idegeimben
magam tépem tejfogakkal

Kit érdekel

-Koldus az árokszálon,
-sebzett madár az ágon,
-lassuló szívverésem,
-moslék vizem, -hadtápom.

-Az, kit az Isten megvert,
és talán fel sem támad,
-az üres temetőkert,
-a nyakból vérző állat.

-A világ-egyedültség,
-az, amit nem találunk,
-bennünk, -bennem a tüskék,
-az eltört szalmaszálunk.

-Az elfelejtett liget,
mit a gazok benőttek,
-a névtelenek, kiket
a semmi gödrébe lőttek.

Kormány nélkül...

Máig a sült galambra vártam
én, a részeg hajó az árban,
kormány nélkül sodródok.
Erőm fogy és ki is nevetnek
lehet: vannak, akik szeretnek,
bár régen volt jobb módom.

Kártyáimat rosszul keverem,
poharam a holdra emelem,
sorsomat nem takarom.
Kicsorbult szívemmel vénülök,
hányódom a föld és ég között,
vagy kő derékaljamon.

Nem is tudom már, honnan jöttem,
éldegélek csak száműzötten,
de nem mosom a kezem:
Mert nagyon sokszor olyat tettem,
hogy azon én is meghökkentem,
ezért is szégyenkezem.

Túlvilágon nem gondolkodom,
bölcst Istennel nem társalkodom,
igéjén nem töprengök.
Ha kinevetem a gondomat,
hogy éhség marja a gyomromat:
nem merítek több kedvet.

És biztos lesz még, hogy vétkezem,
nem is vetem le a jégmezem,
telik nappalom, -estem.
Nem keresve kikötőhelyet,
csak magányt az emberek helyett,
sodródik hajó testem...

Laboda és csalán

Amerre járok ott
legszentebb a halott
elhagyott házak és
beszögelt ablakok
Amerre én nézek
üvegszilánk szemek
a holdtalan éjben
macskák üvöltenek

Amerre én járok
nincs arra teremtés
nincs ott csak áltató
és bádog derengés
Lábnymaim sűrű
sárrá feketednek
itt csak a végzet hív
és nem vonz a kezdet

Amerre járok ott
mindig a múlt lakott
kiszáradt tavakban
a lyukas csónakok
Amerre nézek minden
rémületbe dermedt
féltő kezek innen
haza nem terelnek

Laboda és csalán
lepi a sírokat
a halál ismeri
a kijelölt utat
Öregek születnek
nem lányok legények
nem zúg ott fel soha
bús Istenes ének

Minden oly egyszerű
mint az érthetetlen
mindennek célja van
mint hogy semminek sem
Sötét ágyat sötét
huzattal takarnak
az emberek kicsit
élnek majd meghalnak

Legyen a bánat fogam közt a virágszál?...

Sírnak, mint egy forrás végeszakadatlan,
csüggedő szívvel, mikor már annyi rab van,
megfelelni ne is akarjak, csak másnak,
maradjak meg egy élehetetlen nyavalyásnak?...
Vágjak magukkal messze ne ragadjanak,
öleljenek körbe, büszke, -fehér falak,
hagyjak száz lehetőséget elrohanni,
csak sírnak, hisz könnyem úgy is van annyi?...
Az aranyalmafát két kézzel ne rázzam,
lelkem zúgó tavában ne csolnakázzam,
bánjam, ha más igaz szívvel szerettem,
legyen szavam hazug, -balog minden tettem?...
Felejtsek el minden emberi készséget,
vigyek a nyakamba száz és száz kétséget,
szégyelljem, hogy egy hitetlen maradtam,
hogy már a föld is kezd kihúlni alattam?...
Bámuljak csak ki a börtönablakon,
és révedezzek el egy álomalakon,
örömet másnak, magamnak se okozzak,
bilincsbe vert kezekkel csak elmotozzak?...
Öreg, borús vers kíváncsozzon a lapra,
legyek csak a pénz vértrónjának a rabja,
reklámozzam: szívem helyén rozsdás vas van,
a fagyos kamrák kilincsét ne szaggassam?...
Legyek belátó, amikor eltipornak,
legyek alanya minden halotti tornak,
mást talán már nem is szabad énekelnem:
az Isten legnagyobb bűne a lelkem?...
Maradjak csendben és ne is csapjak lármát,
maradjak sötétben, ne is gyújtsak lámpát,
talán minden áldott nap riadót fűjjak,
és szűk szívem odvas odújába bújjak?...
Fütyüljek rá, ha helyes utat tévesztek,
meneküljek, mikor minden tagom reszket,
várjam be a halált, ha mögöttem üget,
legyen a szemem vak és a szívem süket?...
Eltört szárnyaimat vonszoljam a földön,
legyen az ideje betegként vergődnöm,
ne érjen számomra semmit az ég, -a menny,
talán vessem borba sebekre mart szívem?...
Talán abban adjak pont igazat neked,
hogy tavaszba már úgy sem szöknek a telek,
legyen minden erőfeszitésem hamis,
hulljon le a Hold és vele az álmom is?...
Riadt baromként bőgjek, mint a rémület,
Sírnak, mint egy forrás?... -Hiszen rossz nélkülöd.

Leltár, eltűnődve

Senkinek, vagy csak egyetlen egynek,
annak, aki írni nem tanított,
ősz napnak és téli szeleknek,
kinek minden sorom merő titok.

Magamnak, vagy senki, -senki másnak,
annak, aki csúfnak lát, vagy szépnek,
a szétmálló napfogyatkozásnak,
ostromgyűrűnek, -feketeségnek.

Nyárnak, ősznek, télnek és tavasznak,
tisztá egeknek, gyarmati pornak,
sokat megélt öregnek, -kamasznak,
annak, akit mindig megtiportak.

Senkinek és az egész világnak,
a víznek, a földnek, az égboltnak,
hallgatag, -néma galaktikáknak,
a felhőnek, a napnak, a holdnak.

Annak, kit százszor derékba törtek,
aki elégtételt a máglyán kap,
zöldellő ligetnek, -temetőknak,
a földdel elhantolt szivárványnak.

A végesnek és a végtelennek,
a meg nem valósuló álmoknak,
a gyarlónak és a védtelennek,
szemgödröknek, -temetőárkoknak.

Senkinek, vagy csak egyetlen egynek,
az ellenségnek és a barátinak,
a szerelmesnek és az özvegynek,
madaraknak, siketnéma fáknak.

Annak, aki adott nekem teret,
sorban állóknak, -és különcöknek,
annak, aki hurokban született,
emberiség-köldök-kölöncöknek.

Annak, akit szerettem és féltem,
akitől majd félni fogok eztán,
azoknak, kik a földbe se férnek,
a meggémberedett testnek a keresztfán.

Leomló falak
-Hymnus az élethez

*Mert minden jó. Éhezni s enni jó,
áldott az éhség s áldott a cipő.
Szomjazni is jó, s ha a fény zizeg,
meginni egy pohár jeges vizet.*

Kosztolányi Dezső: *A jó élet*

Kívánnád a haragot?, - tanulj meg hinni:
hidd el testvér: benned is vér kering,
nem kell a nyakadban száz kétséget vinni,
nem kell válladra az átizzadt, szennyes ing.
Miért feküdnél megtörten, akár egy holt,
mint akinek a bánat a hitvallása,
kinek az ajka, már régóta mit se szólt,
kinek szeretet rég volt az áldomása.
Hagyd csak, hogy a hozzád méltatlan megvessen,
hazugság minden szava, -bárminek nevez,
az akarás marjon, -kínozzon, -égessen,
-és sose legyen nagy-savanyú ünnep ez.

Káromló kezed ne meredjen az égnek,
ne is menekülj, ha föltámad a vihar,
ha a szél fú és a csillagok sem égnek,
ne törődj leomló falak poraival.
Miért ne tudnád meg: mi az: vígan élni,
csak könny zuhant szemedből, -sírtál eleget,
vashittel próbáld meg sorsod fölcserélni,
és hidd el: a víg öröm nem elfeledett.
Vétek azt hinned: hogy csak vétket vétettél,
fütsön belülről egy titkos, -rejtett erő,
mielőtt hanyatt a Pusztán megdermednél:
dermedt árnyékokból a fény törjön elő.

Haraggal miért bámulnál az égre föl,
bűnösök közt mért akarnál lenni rosszá,
ha ütni is szeretne száz kemény ököl:
Hited a bús iszap miért is mosná?...
Miért kongana szíved, -fojtana magány,
végzetedre szép nyoszolyában mért várnál,
gyilkos méregtől miért habzana a szád,
miért éreznéd, hogy ingoványon járnál?...
Hidd el végre: az akarat benned is él még,
két kezed mért szorulna mindig ökölbe,
mért ne csodálhatnád az ég tiszta kékjét,
mért fájna, ha más csípne, marna, -és ölne?...

Megtagadva Istent miért kódorognál,
miért ne görnyednél már több litániát,
mért csak a szörnyű Istenekhez szólnál,
miért ne lehetne boldogabb a világ?...
Mért tűnnél el, mint erdőben a vadnyom?...
-szeress újra, -hogyan: tudod Te jól azt,
mért szégyellnéd, miről számot kéne adnod,
mért lennél hó, mit a Nap magába olvaszt?...
Utadon a bagoly miért is huhogna,
miért lenne jó, ha végedet kívárnád,
szívedre a bánat halkán mért csurogna,
az Életet nyögve miért ne kívánnád?...

Litánia

A „nem lehet ezt is kibírni” fegyelme

Papírlevélként lóg csak egy papírlombról
emlékezete papír: papírozmaring
nem jutott neki csak papírhatalomból
papírmellkasán papírgommbal papíring

Papírszellemek papíróllet idézték
a papírszínház színpadán papírszínész
úgy tekeredik rá a papírsötétség
papírszívében csak papíralom tenyész

Szerелеmben papírlobogás lehetett
papírként sodorja csak el a papírkéj
papírszemekkel bámul papírfelleget

A papírkezek papírgödörbe hányják
elválík a papírnaptól a papíréj
utána dobják papírlitániáját

Lombjavesztett fákon

*Meggondolom, hiszen a láz: láz
S én mégiscsak roncs vagyok
S kezdődő Télben várt Tavasszal
Mindhiába baktatok
S aligha érek már Tavaszt.*

Ady Endre: *Télbe-hulló ember vágya*

A tél csak fagyosan dülva-dül,
a szél arcunkba vág, -felöklel;
viharrá lesz, zúg, süvölt vadul,
túlélni mindezt, hitnél több kell.
Menekülnék a látvány elől,
de a nehéz, szomorú ködben
kacag a szél a hegyek felől,
megtorpanni nem fog előttem.
Szellemárnyként jár háztól-házig,
hogy felferje sáros lelkemet;
közben az eső zongorázik,
az unt, szomorú táj eltemet.

Szépségét én nem is érzem,
télen így csak az ökör mulat;
összekulcsolva fehér kezem,
mellemből halk sóhaj tör utat.
Magamról a havat le sem rázom,
remegek csak, mint egy hattyútoll;
végignézek a sok kőházon,
a szám egy ósdi nótát dúdol.
Ülök csak, mint egy éji őrszem,
és nem hazudom, hogy *jaj de szép*;
a Hold csillan, mint egy bús, törött szem,
nézem, mint aki elitta eszét.

Felejteti, -pihenni vágyom,
gyenge vagyok, mint a friss rügyek;
akár korholom, akár áldom,
a Teremtő nem vet rám ügyet.
Nem hiszem és nem is gondolom,
Őt, -kinek kezében halál van;
dúdolom csak a beteg dalom,
míg reszket két, megzuhant vállam.
Arcomat esőcseppek mossák,
bár meleg szobában boroznék;
de váagnak ez is csak bohóság,
mint, hogy a jövő csodákat hoz még.

Hogy fény fogad majd, és melegség,
    hogy szerető ölel szelíden;
nem ezek a mérgezett esték,
    -sok álomtól főm félrebillen.
Fanyar mosollyal dől előre,
kezem játszana szeretőm blúzában;
    álomnak ez is kusza, -dőre,
karosszékeimet ablakhoz húznám.
Míg a cselédem énekelget,
    álmaimra angyal vigyázna;
    -de a szél fojtogat és ellep,
nem simul szájam rángó ránca.

Gallérba fúrom könnyes arcom,
és az öröm most sem rohan rám;
a szél suttog, -most tán elalszom,
    ezt a jégvilágot itt hagynám.
Odalennének részeg percek,
nem hördülne véres pirosan;
-míg zsebóráim tűnődve perceg,
én a mezőkre futnék mostan.
Leszámolnék a nagykabáttal,
    sikerülne az életöröm;
    de a vihar zúg, fákon által,
és húsom vájja a kínlódó köröm.

Mikor

*odaképelem a napot
ahol lennie kellene*

Megnyíltak fölöttem a gyászos mennyboltok
és a tavaszi fáknek lombjai hulltak,
ha az elmúlásomra gondolnom volt ok,
az eszembe sem jutott, hogy elpusztuljak.
Mikor nem gondoltak nekem mást, csak rosszat,
nem adtak innom, mikor feküdtem lázban,
és síromra előre virágot hoztak,
a boldogságról hajnalig elnótáztam.
Mikor azt kérdezték tőlem: miért tettem,
és tudták: úgyis a sátáné lesz bőröm,
ahol megtagadtak, ahol nem kellettem,
megfogadtam, hogy önmagamát megőrzöm.
Azt mondták, csak hazugságban vagyok gazdag,
azt kívánták, rám a sors bánatot hozzon.

Mikor elmondtak hitványnak és pimasznak,
azt mondtam az Úrnak: üssön, -ostorozzon.
Mikor csak kezet emeltek rám és baltát,
ellenem állni, emberből egyre több jött,
és egymást csak a vérbosszúra sarkallták,
nem hittem rossz álomnak, nem ástam gödröt.
Azt mondta kedvesem: hasztalan szerettem,
mástól várja már, hogy neki csodát hozzon,
a szívem nem zakatolt, csak egyre szebben
követeltem: aki tud, az csak átkozzon.
Hogy ön-gőgjét miattam senki ne sértse,
mikor lelkemen metafizika rágott,
nem véreztem el, csak azt mondtam: azért se,
és keblemre öleltem a valóságot.

Mint egy lavór, üres a két kezem

Mikor az emlék mindent áthevít,
mikor szeretnek, mert nem értenek.
A műsorvezető lekerekít,
több poros kópia is lemehet.

Minden olyan intellektuális.
Ki volt Orbán Ottó?: Költő! Ön nyert!...
Lehetsz korszakos, zseni, király is,
mint akit el nem a vízözön nyelt.

Minden gondolatod köztulajdon.
Mikor tőled lopnak lángot, tüzet.
Hatvankilenc éve... hetven... -pardon

Mindezt valahol tűnődve hagyod.
Csapó!... –jön a reklám egykedvűleg.
Es belepnek a foszló csillagok.

Mulandóság

*Mi lesz a halál után?
Ők már tudják, az árnyak,
a lukas arcúak, az üres szívűek, a boldogok.*

Csukás István:
Mi lesz a halál után?

Halántékomra dér feküdt
velem az ördög incseleg
letenném neki az esküdt:
hogy csodák pedig nincsenek.

A világ: csalás hazugság
virágoskertje csupa gaz
más is elhagyta az útját
az én sorsom is ugyanez.

Amim van az mind mulandó
hisz halandónak születtem
ami rossz volt vagy ami jó
mind-mind elfutnak mellettem.

A fogsorom koromsetét
szemembe hull kevés hajam
felejttem a múltam terhét
-szeretném elbőgni magam.

Hiszen időm majdnem lejárt
két kezem lassan elernyed
hideg és mély az Alvilág
és fájdalmas ellenszernek.

A Setét Lyuktól reszketek
az arcom is fakóra vált
magamhoz forralt bort veszek
és egy korty jéghideg halált.

Szomorgok de nincsen könnyem
nem lesz visszaút: fáj a kín
és a kutyák éjjel könnyen
kaparhatják ki csontjaim.

Nagy Gáspár tenyerébe

*Nem voltál ugyan naiv, de hittél
csaknem mindenben, és mindenkinek.*

Maradhattál volna még szemtanú,
de feddhetetlenként el kell temetni:
nézni, hogy lesz belőled porhamu.
Vacogva, csaknem belegebedni.
Az óra, mint a bot ütése: ver,
és mozdulatlanul vibrál a lég.
Életünk óriás késekkel perel,
és lassan lecsap ránk a böjti szél.
Kik elmennek, talán visszatérnek,
-gondoljuk magunkban, sírod fölött.
Valahol kékebbre fested a kéket,
vagy csendben ülsz egy indián kövön.
Végigtekintve ezen a világon,
először, vagy talán utoljára,
talán azt mormolva: „visszavágyom”.
És a főnszél belekap a lángba.

Mikor a gyávaságot számon kérték,
mikor az iskolák sunyítottak és hallgattak,
mikor a hitet naponta cserélték,
mikor némán féltették a hatalmat:
Te magadtól féltél, soha senki mástól.
A súlyos szó utáni érzéstől,
a magadba való szörnyű némaságtól,
gyöngeségtől és szófecsérléstől.
Lesz egyszer egy nyárvég, lesz az ég fess kék,
és közénk egyszer úgy térsz majd vissza,
hogy repülőznek újra a fecskék,
és az ég legtisztábban lesz tiszta.
Most verset öntünk, -mintha harangot,
és próbálunk lánggá merevedni,
mert mi más jelenthetne még rangot:
mint a tűzben is gyújtósnak lenni.

Napmeleg és ólomég

*Mert nincs kezem már, emberi arcom,
a földön fekszem, követ harapva,*

Bella István: Magány

Van, akit tűznél melengetnek,
van, aki előtt földre dőlnek,
akad, akit a hóba vetnek,
vagy ráhányják a fagyott földet.

Van, aki mellett a tűz lobog,
kinek minden nap egy szabad nap,
akad, ki viharban hánytorog,
kit a szél, mint a kétely, szaggat.

Van, akinek kijut a jóból,
berendezett gyermek-szobában,
akad, ki maga elé mormol,
egy vaksötét udvar porában.
Akad, akit földre ver az alkohol,
s apácaszívként haldokol.

Van, kinek minden nap szabadság,
kivel a sors engedékenyebb,
van, kinek ágya vörhenyes nád,
kinek ólomégnél nem jut szebb.

Van, kire a napmeleg dől,
nyakában arannyal, -ezüsttel,
míg mások szürkén ködlenek föl,
meggyötörve a többi testtel.

Van, aki előtt a kincs: halomban,
aki mellé még sose fogott,
más fagyoskodik egy falombban,
és épp úgy nyafog, mint egy fagott.
Akad, akit az Isten a földre köpött,
ki nem hiszi fénynek az őszi ködöt.

Van, ki tudja a helyes utat,
kin a vak-véletlen is segít,
akad, aki vak szemmel kutat,
elsírva az összes könnyeit.

Van, akinek az álma tiszta,
aki el még semmit sem hagyott,
másnak sóhaját a föld issza,
kinek álma dermedt és fagyott.

Van, akit még az Úr is szeret,
ki nem ténfereg jobbra-balra,
más fekszik, akár egy rászédett,
súlyos árnyakkal betakarva.

Akad, aki megfáradt emberként hever,
harmattá válva benne a gond és teher.

Van, kinek jut az oltalomból,
akit bársonnyal betakarnak,
akad, aki másra sem gondol:
testébe milyen karmok marnak.
Van, kinek fennmarad a neve,
kinek más bánata az öröm,
akad, kit nem ér a nap heve,
térdel csak a bús, hideg kövön.
Van, akit még köszönt a holnap,
kit még az ördög sem hagy cserben,
akad, akit csak megrabolnak,
helybenhagynak, -megbilincselnek.
Akad, ki egy cellában szédül és hebeg,
és el nem éri soha az eget.

Van, aki mindig sikert arat,
akit a nap hét ága sem vakít,
más áll, mint az ősz, néma falak,
mint aki régen volt, hogy várt valakit.
Van, aki nyitott ajtón kopogtat,
és nem jajgat, hogy: fáj a szívem,
akadnak kik, mint a csúf halottak,
ringanak a bánat mélyiben.
Van, aki óvatos és éber,
ki nem gondolkozik Isten-tagadáson,
van, aki már nem is pöröl istenével,
ki nem is engedné, hogy a mennybe lászon.
Hisz Ő is ellene esküdött,
-lepje csak az idegenség, mint a köd.

Nem csak...

Ezt a széket arrébb lökni
vonat elé lefeküdni
megvívni még egy-pár harcom
szétszaggatni vasálarcom
eldobni követ és nyílam
nem ölni mint mindannyian
törzsnek lenni nem csak torzsnak
ura lenni a szebb sorsnak
ördögöt nem falra kenni
ötszázasért gyrost enni
dermedt árnyak sose lenni
fel-le járni a kék vízen
az égre lesni sebtiben
tisztá szívvel énekelni
Istennek is megfelelni
örök életűnek lennem
Isten ébredne föl bennem
megszeretne akárki az
akár hazug akár igaz
lenyugtatni a vad tengert
megsajnálani a rossz embert
égről a fényt leszakítani
véle szívem beporítani
a gondok közt nem vesződni
a szántón nem mérgelődni
bajos szelet nem hallgatni
az ördögöt nem vallatni
csak a jóról gondolkozni
nem szenvedni csak dolgozni
nem érezni a haragot
simogatni holdat napot
bölcsebb előtt meghajolni
felderülni úgy dalolni
az Istent is úgy szeretni
érte szívem földbe vetni

nem gondolni rosszkor rosszra
bennem Isten álmodozna
míg a széket arrébb tolnám
rám gondolna úgy gondolnám...

Nem tudni hova, tovább...

Elfogyni, mint orsóról a szál,
legyen más az, akit lekaszál;
eltűnni is úgy lenne kedvem,
hogy mondjuk havas szédületben,
vagy mondjuk szédült havazásban,
(akármikor, de mindig másban);
hogy legyen bárkinek szép szava,
ha poromat a szél: szét, -szana.
Ha már fejemre: pokol, -mennybolt,
ha már akárki és miatt volt.
Szavad nem akarom hallani:
hogy miért pont most, ha már eddig.
Mit bánom én, hogy ki feled itt,
hogy a múltat be kell vallani.

Csak a hideglelés öregség,
és nem a hús, nyárvégi esték;
vége lesz a fokozatoknak,
mikor nem lehetek halottabb.
Van, ki elkorhadt, vagy elégett,
és nem sűrög már, mint a férgek;
van, ki hamvadt, és van, ki porlad,
-ez a földi gyarló gyakorlat.
A rosszból az egyetlen jó:
tovább már nem halogatható,
mert utolsóak már a napok.
Várok a hűlő tündöklésben,
és Ő fogadkozik: „Bocs, késtem!”
-talpa alatt sóder csikorog.

Üldögelek, mindenre készen:
egyszeri dologban lesz részem;
talán még a szemem se rebben,
a legutolsó szerepemben.
Nem hozom fel esendőségem,
holmi mentegetőzésképpen;
hátam mögött az üres lakás,
menés vagyok már, nem maradás.
Mit titkoljak, és mit takarjak,
hiszen úgyis meg kell, hogy haljak,
-bár, nem hiszem, hogy erős vagyok,
és a vacillálás sem segít.
Játszom az eszemet, -félek itt
hagyni ezt a kín –és színpadot.

Öreg szerelmespár

Szemük, mintha üvegből, szájukban műfog kattog,
utánuk úgy szólnak csak: „El, miért nem rohadtok?...”
Nem látják egymást szépnek, ahogy nem látják rútnek,
de egymásnak élnek, mint a csavargó az útnak.
Húsz éve eggyé váltak, mint a mély és a magas,
vén kezük kezét lóbál, mint lámpást a lámpavas.
Nincs pénzük és elverték az ingóságaikat,
ismernek minden árkot, kapualjat, és hidat.
Csontot rágni és sebet nyalni, kutyák szokása,
nem is gondolnak szépre, jóra, se semmi másra.
Szól a harang, és reped, akár zsák alatt a váll,
a lopott babkonzervhez nem jut már ezüstkanál.
Régen nem váltanak már könyvet, csókot, pillantást,
szenvedélyük elvásott, mint testről a vas-palást.
Ha egyiküket ágynak dönti a láz, vagy a kín,
a másik félálomban dobol, fájó csontjain.
Az Úrral nem vitáznak, s egymásba sem marnak,
fel nem frissíti vérük a gyógyszer, se a harmat.
De isszák az ócska bort, mint itatós a tintát,
hidló széléről nézik az ezer csillagmintát.
Nem is szólnak egymáshoz, nem kéretik magukat,
hálnának, -de ellopták már vattapaplanukat.
„Tánc reggelig!”-villogják a méregdrága bárók,
és ők egymásra dőlnek, mint a tépett plakátok.
Vasárnap tiszta ingben, két dupla mellett esznek,
egymásnak élnek, akár a lakó az eresznek.
Kávéjukat a cukor sem teszi édesebbé,
úgy hallgatnak, mintha nem szólnának soha többé.
Szemük, mintha üvegből, lábukban protézis ropog,
utánuk úgy szólnak csak: „Készül már a sírotok!...”
-Ballagnak egymás mellett, utánuk kutya ugat,
csöndes eső veri az elvásott tomporukat.

Panoptikum

Nézd: az őszi este nyirka megremeg
Elkorcsosult agyunkba a láz kap
Az ember sárba hentereg
Ahogy az ördögök citeráznak

Nézd: hogy a hamueső hogy pörög le
Hogy Istenre csak megtűrve gondol
Az ember és csordul könnye
Ahogy koncot tép a csirkecombból

Nézd: milyen álszent minden ünnepünk
Milyen átlátszó minden gondolat
Csak a rossz útra tévedünk
Míg a remény lángja is ellohad

Nézd: hogy borít be téged is egy szikra
Hogy isteneink ásítva néznek
Míg eltorzult arcainkra
Holt vonásokat fest az enyészet

Nézd: izzik testünk a véres ruháktól
Nem akar pusztulni a fájdalom
Lábunk a halálba táncol
És nem kelünk sírunkból hajnalon

Nézd: hogyan zeng a vér és a tűz dala
Hogy ölt formát a sápadt arcú kín
A templom csak nyomortanya
Inkább átesünk poklok kapuin

Nézd: hogy szökken szárba a fagyos virág
Vétkezünk utolsót rúgva újra
Úgy dalol gyászmelódiát
A szél és könnyes arcunkba fújja

Nézd: remeg a testünk érzi a deret
Majd leszáll ránk a kora alkonyat
Csak az elnémult üzenet
És a nyirkos mély csöndesség fogad

Pont

Fogjuk fel mint valami átmenetet
amíg találok egy meghitt otthont
ahol lesz aki annyira szeret?
pont pont pont pont

Nem könnyű túrnöm könnyűségemet
hogya az éj szelet csapzott eget bont
és hogy mi van a boldogság helyett?
pont pont pont pont

A hideg tűzként futkos bőrömben
amíg számolok száz bús karácsonyt
és mi az ami még maradt öröm?
pont pont pont pont

Számra nem veszem azt amit türtem
úgy is rám szakadna a horizont
nemsokára* ha jól értesültem
pont pont pont pont

Nő majd tovább szakállam s hajam
és talán nem érzek többé iszonyt
nem is kérdezem: Isten hogy ha van
pont pont pont pont

Keres vagy majd nekem kell keresnem?
átfúrja-e magát rajtam a csont?
elbírja majd a földet a testem?
pont pont pont pont

*Lásd: Petri György: Mosoly c. versét

Semmieset

Holtomban keseríteni nem
fog, hogy messze földön ért utol
a vég, hogy gyászbárkám a csendes,
búzakék habok közé veszik,
hogy a sírhelyemhez nem kísért
senki se, s hogy emlék-kövem
a földön elveszik. Ez se bánt;
hiszen egyremegy, milyen ablak
nyílik a Nagy-Büdös-Semmi-be.

Szégyenvers

*Te magad légy a költemény,
melyet hatalmával a szónak
világra hozol! Légy tömény
s elvont párlata a valónak!*

Kálnoky László: *Ars poetica*

A szégyenversünket meg kell írni:
vad tűzvészt, vérszínű záporokat,
egeket, mi csak fájdalmat hozott,
fekete tájakat, és poklokat,
hol kószáltunk, mint az elátkozott,
a sírjukban fekvő halottakat,
árvaságunk embermilliókban,
mocskosan tündöklő nappalokat,
melyben ültünk csak bűnösen, -szótlan,
de szégyenversünket meg kell írni.

Azt, amit a nevén nem neveztünk,
amit nem árultunk el magunknak,
mikor hitetlen beszélni kezdtünk
arról: rángatott bábuk vagyunk csak,
mikor hibára halmoztunk hibát,
és beláttuk: mi is csak öregsünk,
elhittük a rossz legrosszabbikát,
hogyan nekünk is csapdába kell esnünk,
de szégyenversünket meg kell írni.

Koldusnak hittük magunkat, -rútnak,
akik mindig ostobák maradnak,
lángeszűnek, akik nem tanulnak,
hogyan választ még a bölcsök sem adnak,
így lett az ígéretből hitszegés,
így fordult a visszájára minden,
így lett a megváltásból büntetés,
így gyűlt a vérrög az ereinkben,
de szégyenversünket meg kell írni.

Hogyan sodródtunk az árral többször,
és verem helyett kétségbe estünk,
pokol sara arcunkba fröcskölt,
nem is volt mit várnunk és keresnünk,
mikor tűz hullott, és csak ránk szakadt,
mikor oxigén volt a szenvedés,
csak gyáván, -rútul féltetted magad,
és panaszkodtunk, hogy minden kevés,
de szégyenversünket meg kell írni.

Azt, amikor árnyakat kergettünk,
mikor nagyon, nagyon nem szerettek,
fűtött kályháknál is dideregtünk,
és rózsának nem mondtuk a retket,
az életet, ami csak előleg,
ami a miénk lett, mert kerestünk,
a kudarcait az agyvelőnek,
a magányt, amelyre ítéltettünk,
mert szégyenversünket meg kell írni.

Szétszórt emlékeink

Meztelen lettél akár a világ
örök álomban szűkülő
a Halál most is felmenti magát:
fut a felelősség elől

Szemed pillája többé nem rebben
most már a jeges éj érint
felragyogsz szétszórt emlékeinkben
-földről zord idő érik

Most fészket ver a konok hallgatás
minden szándékunk hasztalan
dermedt testemben foltot vet a láz:
feloldozhatom-e magam?...

Szemed lakatlan: ásványfényű úr
fekszel a tisztító lángban
testedre a múlt szürkén rákövül
a mély eszmélő magányban

Földről egy ismeretlen szaval
velünk együtt kételkedik
a fájdalom most a szívig nyilall
és nem könnyít rajtunk a hit

Hogy hol az igazság nem is kérdelem
késik a tiszta gondolat
a Halál már rég mást ringat térden
fénné érsz majd a föld alatt

Így döntött hát a legfőbb hatalom
nem volt türelemmel tovább
titkolt könnyeimet úgy morzsolom
mint pogány az úrvacsorát

Testünknek nincsen ára

Testünknek nincsen ára
nem vesznek emberszámba
Ver az Isten ostora
nincs otthonunk
ágyunk az út pora

Dunyhás ágyba rég bújtunk
vidám nótát rég fűjtunk
Szánkknak nincs mit ennie
nagy terveink
nem visznek semmire

Nem takar csak a lomha
koronás füzek lombja
Nem vezet minket pásztor
nem suttogunk
a feltámadásról

Bársony rég volt a bőrünk
tetvek hullnak belőlünk
Nem gondolunk magunkra
az idő is
hamut hint hajunkra

Nyeljük a bort a jódot
szeretők elkallódott
Rajtunk a mocsok a rúzs
csontjainkról
rég lefoszlott a hús

Az utunk meredély lett
velünk csak a szél lépked
És a sors lecsap újra
szívünk porlad
mint sírban a hulla

Verve fekszünk naphosszat
mint az agyonkínzottak
Aki lát földet hord ránk
úgy sajog az
eltört oldalbordánk

Nem sírunk nem nevetünk
a halállal ügetünk
Hátunkra mint a dárda
hull a zápor:
belemos a sárba

Uram tekints le ránk

Kiknek a föld is hideg, mint az ólom,
kiknek keze remeg a takarókon,
akár az űzött állatok nyers szíve,
tekints ránk, kikre nem tekint senki se.
Kiknek izmait megköti a pokol,
kiknek védőszentje csak az alkohol,
úgy járunk fel-le, mint rács között a rab,
ne legyél a szélnél is haragosabb.
Uram, tekints le ránk, -nem muszáj ütnöd,
sokasodnak rajtunk a sötét üszkök,
szívárványunk, ha volt, -elmarta a lúg,
a fejünk keményebb, arcunk szigorúbb.
Nézz le ránk, mintha lenne hozzánk közöd,
mintha szív dobogna bordáid között,
tekints le ránk, kiknek drága minden perc,
és meglepetés, ha bármit adni mersz.
Fogadj el minket, amíg elfogadhatsz,
nem is olyan fontos az, amit adhatsz,
ha apánk nem lehetsz, legyél gyermekünk,
lehetsz a vég is, csak békélj meg velünk.

Téged közölünk valóként csodálunk,
sejtjeinkben nem csörgedez családunk,
mutasd meg, hogy szívedben az ég tüzel,
mert mit ér, ha hiszünk, és nem létezel?...
Nézz le ránk, mint akiben van imádat,
csak egy napra tedd félre glóriádat,
hadd érezzük, ahogy a bilincs pattan,
s bocsásd meg, mi megbocsáthatatlan.
Nézz le ránk, és tudd meg, hogy élünk itt lenn,
hogy szűkülünk iszonyú sebeinkben,
nézz le ránk, -ez az utolsó pillanat,
meglátnunk felhőbe vágott arcodat.
Uram, tekints le ránk, -csak benned bízom,
amíg még megtart minket a rongy izom,
amíg rejtőzhetünk a hallgatásba,
botladozhatunk a kopott varázsba.
Emberséged ne legyen rossz filiszter,
hájasodó szíved ne csendesítsd el,
ezt kéri pár roskadt, pogány figura,
és zokogja: Hozsánna, Egek Ura!...

Vér és a vad

*Drakula számomra nem
rémregény-hős. Sokkal inkább
tragikus hős. Mert ő az átok
és a halál, de egyben ennek az
átoknak az elszenvedője is.*

Réz András

A vérnek jobbagya voltam:
Drakula gróf, a kísértet.
Nyakához inni hajoltam,
amikor koromsötét lett.

Munkába kellett hát állnom,
arcom festve jégfehérre,
megragadni mindkét vállon,
szomjazva vörösvérsejtjére.

Az est borzadt volt, és hűvös,
amit be kellett tetőznöm.
Vágyam Tepesi lett, -önös:
egy életre kellett törnöm.

Fogaim sírkövek voltak,
mihez fel: feketét vettem.
Megvártam a teli-holdat:
ideje volt vérmesednem.

Nem volt átok, mi ledöntsön.
Hóhér lettem, -csak rá mohó.
Szörnyűt tervezett az ösztön:
vakító volt, mint fenyvesben a hó.

Ellenállt, -keresztet vetett.
Mint én: kifordult magából.
Szívembe karót vert, -szeget,
és meghaltam a magánytól.

Szív dobbanása nem felelt,
csak szemeim tündököltek.
Reggel a részeg Nap hevert,
és dőlt a fehér sírkőnek.

Elvesztettem józan eszem,
a Havasalföldi télben.
A téboly szélén egyenesen
Drakulát játszottam, -én szerencsétlen.

Zuhanás a mélybe

Arcunk sárga, mint az öreg len,
és a derekunk sem töretlen,
senki nem tudja nevünk, -korunk,
holnap is majd csak barangolunk.

Bukott Istenekkel veszekszünk,
paplant álmodunk, ha lefekszünk,
faljuk a piszkos föld gyümölcsét,
sok újat nem is mond a bölcs ég.

A múlton néha eltűnődünk,
és a testünkre holdfényt öltünk,
és mint mikor oltják a villanyt,
forgolódunk gúny ágainkban.

Unott, vagy reszkető haraggal,
mint pár öldöklő bosszúangyal,
meséket szövünk sorsunk köré,
amink volt, hogy lett az ördögé.

A köd mögül néha ránk nevet
az utálat és a rémület,
függünk csak a bűn-fa ágain,
velünk: kamasz hajcsárunk, a kín.

A tűnt édent ritkán keressük,
hogy büntudatunkat levessük,
közöttünk vég-seprű takarít,
imára csak ritkán hív a hit.

Fölöttünk ferde csillag billeg,
világra jönnünk nem is illett,
szívünk kőből, csontjaink fából,
az Úr ellök önző önmagától.

Tarkónkon a hideg szél lakik,
sírunk, kacagunk a vérpadig,
álmunk: ha már a mélyben járnánk,
ha másunk nem is, -legyen párnánk.

II.

Fényesen és feketén

A főszerkesztő válaszol...

Hogy megértsem önt, erről már letettem,
hiszen nem megérteni önt, nem nehéz;
közreműködni önrel lehetetlen,
mindkettőnknek jobb, ha ezzel szembenéz.

Nem jövök ki az „ilyen” természettel,
hisz közös gondolat nem sok van bennünk;
és, bár verse annyi van, mint a tenger,
egyet is hiba lenne közzétennünk.

Hiszen egyikben sincs se lélek, se test,
egyet sem tudok fejből felmondani;
nem mondott nekem még semmi lényegest,
mint Verlaine, Heine, Catullus, vagy Ady.

Nem találok a szépséget, -a zenét,
mintha hiányozna önből a jellem;
szószátyárként nem érzem az erejét,
lehetetlen, hogy mérgemet lenyeljem.

Nem olvasom, nem is javítom őket,
mit bánom, hogy bennem látja a „dögöt”;
nincs, ami összeköthetne kettőnket,
keressen más hobbát, ég és föld között.

Bíztató szavakat ne is várjon tőlem,
recsegnek rímei, mint egy hanglemez;
és szavai elszállnak az időben,
untalan siráncok: a rang nem ez.

Egy sora sem lesz klasszikus idézet,
nem jó ön, csak egy megkent szélkakasnak;
egy köpése sem volt, mi megigézett,
arcomon szarkalábat, -ráncot hagynak.

Száz rossz versére születik száz másik,
ne legyen bolond: legjobb, ha rám hallgat;
négy sor után, aki olvassa: ásít,
várva verse végét, mint egy jutalmat.

A végtelen világnak

Képünket a pofonok veresre festik,
testünk dülöng, mint egy lyukas ladik;
étlen és szomjan járunk napestig,
a hét elejétől vasárnapig.
Mérgünk nincs, és már szét se pukkanunk,
még csak meg se vonjuk kurta vállunk;
egy-egy vén csűr alatt jól ellakunk,
míg az égre bökjük a csont-állunk.
Fülünkben rúd csomókban lóg a szőr,
leheletünk a csatorna gőze;
pofánkon barna pergamen a bőr,
a sovány karunk kiszáradt rőzse.
Szemünkben véres folt már a kékség,
fonnyadt arcunkon százezer barázda;
nem érint már meg minket a szépség,
elfakult szánk régen nem parázna.
Szívünk táján a láz lihegve nyargal,
hátunk behorpadt, és csípőnk hideg;
megtört derékkal, lecsukló arccal
járunk, míg üres erszényünk fityeg.
Korbáccsal ver csak minket az élet,
világmegváltó nem lett belőlünk;
egy tál lencsénkben hús csupán a féreg.

E földre gondban és nyomorban nőttünk,
mégis köszönjük a kenyér csodáját,
az éhes gyomor lázadt vágyait;
a szállások fuldokló homályát,
s a vén kórházak sápadt ágyait.
Köszönjük az álmok lágy varázsát,
lyukas cipőnkben a hideg sarat;
köszönjük a meddő vágy darázsát,
a szél zúgását a hidak alatt.
Hogy mámoraink keserűk és búsak,
hogy az utunk az ég aljába vitt;
hol a sötétben megláthattuk a dúsak
hatalmát s a szegények titkait.
Köszönjük, hogy leköpvé és kizárva,
sántán, bénán, süketen és vakon;
járhatunk dalunkkal házról-házra,
jeges télidőn, s izzó nyárnapon.
Dülöngélve, mint egy lyukas ladik,
a hét elejétől vasárnapig.

Aki el...

Aki elment, többé nincs, -fáj nagyon,
nem mondja: céltalanság az apám;
nem ő, kit sziklakövek súlya nyom,
örök romlást már nem hordhat magán.

Azt a vágyai már nem is üzik,
de felkavarja, -gyötri szívünket;
utána vacogva ég a tűz is,
a szédület tűnt nyomába lüktet.

Aki elment, les csak, messzi dombról,
ideje hervadva nem hulldogál;
annak nem hanyatló hatalomból,
és annak nem is hullt csodákból áll.

Aki elment, annak már szebb nem itt,
azt már nem viszi bűnbe kísértés;
annak gyom növi be a kebleit,
az nem mondja: kelni nincs miért, és...

Aki elment, nem az idő rabja,
nem küzd ellentétek harcaiban;
idejét már más, ami kiszabja,
kisiklik kezünkéből, mint a higany.

Aki elment, az máris múlt-jelen,
azt már nem találod, csak magadba;
annak kárpótlás itt már nem terem,
az nem ébred álmatlan kutatva.

Azt nem nyom ágy, nem nyögi, hogy végem,
az már nem éhes és nem is falánk;
az már nem kel új világra éhen,
az elillan, mint e nap, -mint a láng.

Aki elment, azt csak várják otthon;
aki elment, többé nincs. Volt. Halott.
Annak csendben vallom meg, és mondom,
hogy várom, mint tavaszt a zord napok.

Bár a csúcsra sosem jutottam fel

Könnyebb egy csatát megnyerni, mint leírni.

Móra Ferenc

Hajdanta boldog költő voltam én,
hiszen könnyen futottak verseim;
lejtett a sor, magától, könnyedén,
csendült zokszó nélkül végén a rím.
Futottak, mint (domb) vidéken a patak,
mint elveszett szerelmes az éjben;
csillogtak, mint napfényben a halak,
szálltak, mint füst keleti ünnepélyen.

Majd a betegség lábbal megtiport,
nem száll már a dallam, -úgy jár gyalog;
meghozták számomra a férfikort.
Akár a sor: lábam is (félénken) oldalog.
Már a Múzsám sem tündéarcú lány,
a vágya, mint a foga, mind kihalt;
unott lett, zörgő csontú és sovány,
haja sárga fű, mely fején kihajt.

És hol van már a jól ismert zamat,
hiszen emlékek közt a verssorok;
nem édesítik már az ajkamat.
Porosodnak, mint elrejtett borok.
Gonosz mocsárláz környez, és ragály,
gondolatom egytől-egyik bizarr;
mind gyakrabban előnt a borzadály,
küzdve agyam gyilkos lakóival.

Vannak békés tájak, de én ide
születtem, -utamat itt szervezem;
vannak tájak hol az élet üde,
ahol túl is élhetne a nevem.
Hol nem bőgnek az indulatszavak,
hol nem a homály lenne virrasztó;
a leírtak igazul hangzanak,
nem tipornak le, mint barmot a lasszó.

Ülök csak itt a fagy óráiban,
miközben torz ábrándot kergetek;
mélyre szállok, mint csőben a higany,
és elnyel ez a szörnyű rengeteg.
Ahol felém a lándzsák szállanak,
és dögre gyűlő zöldarany legyek;
nyílvessző súrolja a vállamat,
de karom lendül és továbbmegyek.

Pedig ezrek pusztultak el, akik
előttem vették a bátorságot;
valamikor előttem jártak itt,
utat a kezük baltája vágott.
Karom lendül, nem maradok veszteg,
mert tudom: erőtlent és habozót;
azt, aki gyáva, és keze reszket,
felfalja zokszó nélkül a bozót...

Csak a szó, mely példázza az időt

Nem unja, -legyen este, vagy hajnal,
mikor világít az éji lámpa;
ülni csak vágyó, tüzes sóhajjal,
állni, hosszú, nagy szalonkabátba.

Ölni, teremteni, -csúfat, szépet,
halni, támadni, miként a tenger;
akár egy bánatos, meg nem értett,
ki a messzeségbe, méla szemmel.

Üres papír és pohár előtte,
mint akit egyszerre hív és riaszt;
hogya a csend zúgását túldörögje,
keresve a választ, a hús vigaszt.

Öleli a minden, -a semmiség,
verset csinálni, -csak ez a terve;
örömmódát, és fekete misét,
habozva, sírva, égve és merve.

Míg szívében a fájdalmak üszke,
jár felhők felett, és börtönökbe;
aranykürtjét fújva, mint egy büszke
katona, -térdelve, láncra kötve.

Felébreszti azt, ami egykor volt,
egészbe rakja azt, ami csonka;
feltámasztja azt is, ki régen holt,
fontosabb ez, mint hatalmasok konca.

A halál vas-ajtaján dörömböl,
amíg mellkasában vadul tombol;
kikéri részét rosszból, -örömből,
és a verse felsír a fájdalomtól.

Nem unja, asztalhoz ül naponta,
akár egy megáldott és megkötött;
üres papír, pohár, -csupa pompa,
és Ő, -az Isten és állat között.

Csepelről és az itt élőkről

Őrzik a békét, tíz körmükkel,
munkálnak minden vérkörükkel;
(akad farkas, de több a bárány,
mint pávatollú, bő szivárvány).
Hogy föltámadjon mind, aki dől,
elevenedjen, aki roskad;
s a rabság kelepcéiből
fölkeljenek az elnyomottak.
Van önbecsülésük, -fegyverük,
és a szívük, mint a fegyver üt;
mindegyikük itt sír és vígad,
és vetik le a saruikat.

Az összesebzett, kérges ujjak,
okos, nagy dolgokat tanulnak;
a nők és férfiak, helytállnak,
nevelnek győztes unokákat.
Arcukat égre emelik föl,
hol nem porlad el sok anyaöl;
hiszen itt végleg otthon lenne,
a dolgok fényes, égi rendje.
A szél üvölt, rohan, vesztegel,
hol hős elődeink veszték el;
levélként hullnak az énekek,
számunkra Csepel csak szép lehet.

A nap, az éj, égve átölel,
mint síneket a vasúti zőrej;
fogjuk egymást csendben, én meg ő,
akár két, hűséges szerető.
Miért vágnék szebbre és jobbra,
amerre nézel, büszke pompa;
bámul a térre sok nagyablak,
a falak az égig szaladnak.
S lessük a húsfényű holdat,
míg a csillagok ránk hajolnak;
hajnali gyöngyvirágok között,
ölelnek álombeli kódók.

Énekelj, költő

*Szegénynek gazdag, gazdagnak szegény...
azaz egyik sem...
helyesebben mind a kettő*
Orbán Ottó

Ne bénítsanak meg villanó dühök,
miért állnál úgy, mint akit szél ütött.
Toldd meg tolladdal a kezed, ha rövid,

legyél ki az égre lánguszályt röpít.
Igaz szavaidat fülünkbe fűjjad,
ha félünk s tudónk lihegve fullad.

*

Legyél nekünk fényár, zúgó virradat,
ha tűzpokol harsog, dübörög, dagad.
Rímeiket faragj nekünk, ne keresztet,

mikor rajtunk a múlás szárnya reszket.
Mikor körénk sötét ruhások lépnek,
ha számunkra szótalán az ítélet.

*

Hiszen szükségünk van rád, -sose máskor,
avarzúgáskor, varjúkárogáskor.
Mikor halotti fellegeknek intünk,

ha csupa könny az arcunk, -vér az ingünk.
Versedhez dobod verünk, -trombitálunk,
talán táncra is fogjuk béna lábunk.

*

Legyél, aki úgy sír: a szeme ragyog,
énekelj, mint árvák közt a legnagyobb.
Kinél senki nem mond bántóbbat, -szebbet,

Szeress, ahogy anyák, bölcsék szeretnek.
És hited el velünk, mert hidd el: segít,
hogy jogunk van hinni rangot, istenit.

Felejtsd el a könnyek kútját

Tóth Árpádnak

Miért lógnál csak a gondon,
ahogy pók csüng a falombon;
miért lenne drága eszméd,
hogy a rossz csak rosszabb lesz még.

Felejtsd el a fáradt törzsed,
a rabruhát fel ne öltsed;
legyél emberből faragva,
ha dúl is sors bús haragja.

Mért gyúlnének fejed felett
gomolygó bánatfellegek;
miért feküdne száz remény,
láthatárnak vak peremén.

Legyél ura tagjaidnak,
bár a fájás könnyekig hat;
kerüljön el borzalom ma,
ne gyűjtsd bánatod halomba,

akár csak egy bizarr bazárt.
Az utad ne legyen hazard;
felejtsd el: megint becsaptak,
hogy megint csak semmit adtak.

Hited legyen a reménység,
miért nyelne el a mélység;
táncot veled miért rázna,
pokol ura, a parázna.

Miért lennél attól boldog,
ha furcsa és bús koboldok;
vernék neked a nagydobot,
melyből csupán a bú zokog.

Ne is számolj révedezve,
esztendőd mennyi van veszve,
mint toronyban drága úrnő,
kinek kertjében a bú nő.

Nem is kell fájva görnyedned,
hinni a renyhe szörnyeknek;
hogy szemedben csak könny éghet,
méreg lehet csak az étked.

Vasszög ne szorítsa tested,
mért játszanál buja restet;
mért lennél komor bolyongó,
kinek a szeme borongó.

Legyen más az, aki enyész,
akit besző a halk penész;
de te mért lennél múmia,
a jónak nem kell múltja.

Ne rémítsen se árny, se lomb,
se ezer görbe hátú domb;
se a szénfekete eső,
hogy a reggel tán sohse jő.

Ha már

Elfogyni mint orsóról a szál
legyen más az akit lekaszál
eltűnni is úgy lenne kedvem
hogymondjuk havas szédületben

Vagy mondjuk szédült havazásban
(akármikor de mindig másban)
hogylegyen bárkinek szép szava
haporomat a szél szét szana

Ha már fejemre pokol mennybolt
hamár akárki és miatt volt
szavad nem akarom hallani

Hogymajd szépen és hogymajd együtt
hogyegety más kezét nem engedjük
úgy se történik már valami

Ha tudnád...

A 130 éve született Ady Endrének

Oh, ha tudnád: mennyire szeretlek
Téged, ki ismert száz sötét átkot;
ki nyögte a nyomasztó keresztet,
kitől elrabolták a tündérvilágot.

Elmerengtél annyi édes hangon,
és a nőkben tiszta angyalt láttál;
daloltál a sóvárgó bús lanton,
Te, aki talán nem is a földön jártál.

Sirattad boldogságod hiába,
miből nem jutott csak hébe-hóba;
mely nem nyílt, mint a jázmin virága,
ha nyílt is, bezártad sötét koporsóba.

Mi régen sorsod volt, még mindig az,
hiszen a kor követni képtelen;
mikor leroskad, elvész az igaz,
és a dohos büróban hála nem terem.

Az élet harca hangolt a dalra,
de mások csak nevettek a dalon;
közöttük vágytál a diadalra,
kit nem pótolhatott babéros sírhalom.

Javítani vágytad a világot,
aztán Te sem bántad, bármint forog;
leköptek az üres fejű bábok,
és Te jégember lettél, -fáradt elkopott.

Első dalod még egy lányról szólott,
ki félve adta a szüzi csókot;
míg végül elhagytak, mint az álmok,
maradt az üres szív és a feslett lányok.

Bús halottja lettél dérnek-fagynak,
ki feszült semmiséges magasra;
ki nem hitt a ködöt bontó napnak,
nem is gondoltál becsületes tavaszra.

Úgy gondoltad hogy e három nincsen:
a Titkoló, a Sors, és az Isten;
meg is halt a lelked, a hű tenger,
és úgy ásított sós, hideg, unott szemmel.

*

Oh, ha tudnád hogy szeretlek Téged,
kinek szívét a puskatús zúzta,
kinek szemét ezer rémség nyúzta,
kinek néma dzsin ült büszke torkán,
kinek agyát a Téboly ütötte,
a borzalmak típort országútján.

Istenhalál

Aki halandó- gondolja a halandók gondolatait, s ne a halhatatlanokét!

Szirakúzai Epikharmosz

Felkent lennék én, és nagyerős,
világmegváltással viselő;
rohannék a népek közibe,
csak dőlné belőlem az ige.
Letenném a nagyeskümet,
nem zavarna a tövis-süveg;
fehér lenne lelkem, mint a liszt,
fizetnék, mint egy katonatiszt.

Várnám én, birkatürelemmel,
rosszra bandzsító szemüreggel;
hogy hátamból szíjat hasítanak,
helyre tesznek és igazítanak.
Mikor fekszem, állok, vagy ülök,
várhatnák, hogy majd megkergülök;
várhatnák, hogy mindenek lássák,
az uruknak bűnpártolását.

Hogy a nép urát kikacagja,
hogy huhogjon, mint erdők baglya;
felkínálhatnák aranytálcán,
hogy legyenek hitvány mutatványszám.
Ezer áruló követhetne,
kiből ezer rám követ vetne;
fehér posztómon vörös festék:
ez lenne csak a végtisztesség.

Lesném csak, hogyan tolonganak,
felállított keresztem alatt;
míg katonák állnak körökben,
hogy megvessenek egyre többen.
Nézném sokukat: hogy pedáloz:
szögeljen a keresztfájához;
ahogy megfeszít és kinevet,
hogy legyenek örökre kivetett.

Egy sem veti, és egy sem hányja
tettét, hiszen ez tudománya;
szemükön mindegyiknek hályog,
vakok mind, mint a kiskirályok.
Jégtakarókon ólálkodnak,
és magas máglyákról álmodnak;
mindegyikük nagybüszkén fújja,
hogy ő a világ hírmondója.

Az lenne az én boldogságom,
ha megcsókolhatnám husángom;
ha ütnének, akár egy lovat,
karóra tűznék grabancomat.
Mit bánnám én, hogy mellem horpad,
miközben százszor megtipornak;
várnám, hogy még mi lehet rosszabb,
miközben rúgnak, -kardlapoznak.

Miközben jobbra-ballra löknek,
és agyarukkal rám rőfögnek;
századszorra is földre esnék,
kibúvót én nem is keresnék.
Miközben hajamat tépnék,
„rúgjátok le veséjét, -lépét!”;
hallgatnám csak, hogyan bömbölnek,
végül én vigasztalnám őket.

Nézném őket mind, egy rakáson,
ki azért jött, hogy bukni lásson;
sok sajnálnivaló törpe lény,
sehonnai emberköltemény.
Felkent lennék, kit odavetnek,
a sötét, barbár fellegeknek;
remény lenne az egyetlenem.
Feltámadnék. Ámen. Úgy legyen.

Istentelen, hazátlan

Akár a sebzett állat,
a vadász puskájának
szaladva, megsebezve.
Nem lesz jobb, nem lesz szebb se.

Mint, aki kútban zokog,
melybe csak a kő zuhog.
Lemaradva mindenről,
Bezárulva, mint egy kör.

Nem sír már, nem is rikkant,
mint börtönben a rokkant.
Innen és onnan között,
itt is, ott is csak a köd.

Nem marad, csak a fakép,
maga sem tudja, miképp;
nagy a szél és ő a por,
és most is, mint annyiszor.

Keresztség

1.

*máglyák vagyunk
lassúdan égünk
ameddig kiméretett
minékünk*

Akkor is, ha jobbról-balról osztják,
ha róla már tudomást se vesznek;
akkor is, ha rúgják, -kardlapozzák,
ha Ő az, akit földhöz szegeznek.

Ha Ő az, kire víz és tűzözönt,
kivel szemben a sors nem válogat;
kit a jó szerencse ritkán köszönt,
ki úgy járja a szellemvilágokat.

Kitől elveszik azt is, ami kevés,
mondván, hogy szerepe csak váteszi;
kit Létbe taszít majd a vettetés,
s majd a bolond is lóvá teszi.

Hogy maradjon már zöldségeivel,
hiszen minek annyi mély gondolat;
mire emberből már kevés figyel,
inkább egymás torkának ugranak.

Ő akkor sem veti le az irhát,
nem könyököl és nem is pedáloz;
akkor is, ha csak furkálni bírják,
és láncolják a börtön falához.

Mint akit egy álomkép vezérel,
akkor is, ha nem irigylik sárgán;
Ő jár tovább csonkolt két kezével,
pofon sem fog a líraiságán.

Mert szája igaz szavakat érlel,
nem ijeszti sújtó tengerrengés;
marad vándor, világ(talan)-útlevéllal,
kit nem hágy el ige, se teremtés.

*

Ha kormol, füstöl a csipkebokor,
ha az ostor arcába is robban;

bízik, hogy egyszer elvész a pokol,
ha végül élete el is lobban.

2.

*dögségen dúlásokon
keresztül
lassúdan felégünk
mindenestül*

Akkor is, ha lényem
huzatban imbolygó
gyertyaláng csupán.

Nekilátok újra
és újra a lyukas
vödrömmel kimerni
a világóceánt.

*

Akkor is maradok
a vér, a szerelem
s a forradalmak
bukott démona.

Ha meg is szállnak majd
a dögkeselyűk, hogy
májamból kitépjenek
egy címerpajzsra valót.

*

Maradok a primitív
bűvésztükkökkel
dolgozó varázsló.

Megjegyzés:

Az idézeteket
Határ Győző: Máglyák c.
verséből kölcsönöztem.

Ki mindig ember voltál...

*Egyedül voltam én sokáig.
Majd eljöttek hozzám sokan.
Magad vagy, mondták; bár velük
voltam volna én boldogan.*

József Attila:

(Íme, hát meggleltem hazámat...)

1.

Kinek a neve áruvédjegy,
ki józanul volt legbolondabb,
ki szegényként volt legszegényebb,
kit százszor is a sínre dobtak.

2.

Kinek halál volt munkabére,
ki felhőt evett, kenyér helyett,
ki fejet hajtott az ég vassínére,
ki egész világot éhezett.

3.

Földet, fűvet morzsolt az ajkad,
örület vizeivel arcodon,
amely fölött gyűltek a varjak,
marakodni foszló árnyékodon.

4.

Volt: farkasokkal bolondoztál,
mint akit erre teremtettek,
megbokrosodtál, vihart hoztál,
szívedbe rengő követ tettek.

5.

Könnyelmű volt a tékozlásod,
melyben alig jutott fiatalság,
de vitted maroknyi tisztaságod,
tudtad: éveid bevasalják.

6.

Te, aki hetven éve nem élsz,
Te, aki örök rejtély maradsz,
beszélő szívemben Te beszélsz,
megálló szívemben Te hallgatsz.

7.

Amerre járok, Te ott leszel,
a kinyitott szememben ott állsz,
a vérem vermében vetkezel,
lélegzetem mezőin sétálsz.

8.

Kihez lenne sorom több ezer,
megébredsz bennem, -én mosolygok,
ki sírásoddal bevérezel.
Fájsz, mint anyamell-meleg dombok.

9.

Mint Te: idegenek közt élek,
de úgy törsz fel ösztöneimből,
ahogy szitok, káromló lélek
álmban is csak magyarul sír föl.

10.

Nélküled én nem is én vagyok,
csak valaki lézeng helyemben,
ki voltam, máshova távozott,
kinek lakhelye ismeretlen.

11.

Te pokolra akartál menni,
Te, ki pokolabb égre szálltál,
csillaggá kényszerültél lenni,
Te, aki mindig ember voltál.

12.

Kit százszor is a sínre dobtak,
ki szegényként volt legszegényebb,
ki józanul volt legbolondabb,
kinek a neve áruvédjegy.

13.

Kinek lelke világot áhít,
a föld alól is tépi az éjt:
a kettészakadt emberiség
földkéregsűrű éjszakáit.

14.

Mint a sérült méhben a magzat,
többször halt meg benne a halál,
ki megmaradt fű között gaznak,
mit senki még csak ki sem kapál.

15.

Kinek szívéből Duna zubog,
szíve körül két ország fekszik:
a cseléd Dunántúl mosolyog,
a napszámos Alföld melegszik.

16.

Kinek szétgurult csigolyái
élükre álltak és most dombok,
homloka fennsík: hazatalálni,
gerincére ország rakódott.

17.

Sorsát érzem, mely összetörte,
mikor olyan sűrű lett a fény,
hogy erdők száradtak a földre,
mint szülő nők combjára a vér.

18.

Lefekszem mellé, és e földnek
ajánlom fel minden tagomat,
hogy vele egyesülve nőjek
föl e hazában, akár a mag.

19.

Meghaltál, de tovább él versed,
szépülve száll a korban tovább,
mi fontos volt, megénekelted,
meghaltál: nem vártál már csodát.

20.

Mindenből, mit korcs múzsa rendel,
korcs mű terem, torzó szülemény,
s mit ér gazdagság, nő és fény,
ha már szíved, a szíved szegény?...

21.

Verseid közé ásom magam,
bízva, hogy visszahoz a május,
szeretlek sajgón, vigasztalan,
mint papkisasszonyt a legátus.

22.

És verseim ernyője alján
csinálok helyet, védjen korok
záporától, hogy meg ne haljál,
bár fölfalta a föld a porod.

23.

Holt magasságokból hull a hold,
a még tipratlan hóezüstre,
míg fülembé sívítva jajong
a téli csend fekete tücske.

24.

A gyermeksírodon alakod
lebeg, -testemben sűrű béke,
s úgy gondolok rád, mint halott
gondolhat földi életére.

25.

Kinek lelke világot áhít,
a föld alól is tépi az éjt:
a kettészakadt emberiség
földkéregsűrű éjszakáit.

Lehettem volna jobb, szorgalmasabb

Búslakodhattok is feleim,
hogy vége: barátságnak, dalnak.
Az élet már csak ilyen:
fele öröm, fele kín.
Mások jönnek, -nem tudjuk,
mit mernek, mit akarnak.
Felkelek majd, mint egy aggastyán.
Minden végtelenül idegen.
(A síremlékemet is
belepi a borostyán.)
Hiszen megtörténnek a dolgok,
amelyek nem hagynak hidegen.

Másé lesz a terep, és a placc.
Úgy sem hittem soha, hogy én nem,
hogy örökké leszek,
mint kávé alján a zacc.
Belátom: „Az őszinte...izém”
sem mellőzhető semmiképpen.
Hogy minden valami helyett volt,
de többet nem török és regek,
hogy mi helyett, és mi vár,
ha nem pokol, nem mennybolt.
De majd egy kimért kiméraként
olykor-olykor még földeregek.

Még ti, a szédült havazásban,
megbékülten rám tekintetek.
De ne búslakodjatok:
jót találtok majd másban,
és megszokom magam körül a
felpuffadt hasú holttesteket.
Hiszen mondjátok meg, hogy ki nem,
mondjátok meg, kit nem ér utol.
Végezhet veletek is
mondjuk egy tüdővizény,
végezhet veletek felfekvés,
egy hererák, vagy egy májzsugor.

És jön az üresség, vagy az űr.
Meg is bántok majd ezt-azt, azt-ezt,
de most sírjátok: „miért
hagytál ilyen egyedül?...”
Minden egyes hazugságotok,
izzon, izzon, akár az azbeszt.

Drága, drága, drága feleim:
vége, vége, vége a dalnak,
mert az élet öröm, de
a fele, a fele kín.
Jönnek mások, akik majd
titeket elkaparnak.

Tőlem ennyire futotta csak.

Lesz ez még rosszabb?...

Kaskötő István: Őszi reggel c. versére

1.

Nincs múltam, és a jövőmnek lőttek,
az utak, már ki nem cserélődnek,
már nem is hagyom el mocskos ólam,
rám süttött bélyeg nem rohad rólam.
Hideg eső csurog, döng a bádóg,
senkit nem átkozok, nem is áldok.
Botladozom, akár furkósbottal,
félszavakkal és félmondatokkal,
és ha kérdeznek, akkor sem adok
véget nem érő magyarázatot,
hogyan ugyan kinek kéne kellenem,
hogyan fiatal, vagy vén-e jellemem,
hogyan mi tart meg, mint a formalin,
hogyan hányszor talált ki engem a kín.
Nem vagyok napirenden, -műsoron,
életemben az *el már* van soron.

2.

Az én váram már csak az udvarom,
ahol az enyém minden dudva, -rom,
ahol magamat egyedül hiszem,
mint kadáver a bádógtepsiben.
Múlnak napjaim, -úgy illannak el,
hogyan számolnom őket már nem is kell.

3.

Nincs múltam, -holnapja nincs az éjnek,
számolatlan között mitől féljek:
Hogyan nem teljesül be, mire vágyom?...
Hogyan kötél feszül a csigolyámon?...
Hogyan harcok, barátok, nők, -kihullanak?...
Hogyan csikorognak a rozsdás vasfogak?...
Nem is kérdezem: érdekesek-e
a kérdéseim: hogyan Szent vagyok-e?...
Tartózkodjam-e? Igen? Nem? Mitől?...
Befogad-e, ha mégis, milyen öl?...
Szabad-e bármit nem gondolni el,
és ha nem, ki büntet meg és mivel?...

Szabad-e fecsegnem bármiről?...
Az oltalmat adó fal merre dől?...
Mire véljem, ha egyet nem dobog?...
Lehet-e fontos egyetlen dolog?...

4.

Már csak a sufniban teszek-veszek,
kiskertben mímelek költészetet,
és míg alulról fűtik a katlant,
tovább rontom a javíthatatlant.
Egy szép-új-másvilág meg se lepne,
ilyen élet után megilletne.

Még

Még visz a lábam, és a szívem dobban,
nem beszélek megfontolt (kör)mondatokban;
tudom, mit tegyek, tudom, hol a helyem,
és engedelmeskedik mind a két kezem.

Még nem hagynám a világot magára,
mikor tágul jövőm látóhatára;
szavam szuronyként hasítsa a jövőt,
más hallgathat, kinek lába földbe nőtt.

Még el tudom nézni a hegyek felett
a göndörödő, fehér fellegeket;
a mocorgó erdőt a hegy oldalán,
vagy a patakot, mely csacsog, mint a lány.

Még igámba fogok vizet és napot,
formálva boldoggá mát és holnapot;
kiharcolva mindig igazságomat,
és védve halálíg szabadságomat.

Még nem szégyellem, ha egy könyvet veszek,
hogy hónapokra előre tervezek;
hogy terveim (s ezt Isten látja már)
úgy szélesednek, akár a láthatár.

Még nem érdekel, hogy hova kerülök,
mikor szobámba tervezni leülök;
elmondom én mind, az apró harcokat,
és felvállalom mind, a kudarokat.

Még békéért küzdök, nem kell délibáb,
felőlem lehet másé a túlvilág;
nem osztozom senkivel, semmi gondban,
hízom, akár gyümölcs hízik a lombban.

Még rím és olajozott sor is akad,
de ha kell, széttöröm a verssorokat;
homlokom szikrázik, mint fényben a hó,
hiszen olyan sok még a tennivaló.

Még dolgozom, -megvan hozzá a szerszám,
csodák születnek, -tettek, százezerszám;
büszkén vallom: oly világot teremtek,
az ég is kipirosodik felettem.

Még nem bánt a fagy, -van aki véd, -takar,
visz a lábam, nem tántorít el vihar;
nem mosok össze büntettet, -jóságot,
ahogy képzeletet és valóságot.

Még nem nyögök fel, hogy elég, -elég volt,
kiáltásomtól megdördül az égbolt;
van kutyám, megsimogathatom fejét,
hallgathatom ismerős lélegzetét.

Még büszke vagyok: hitem győzelemre vitt,
hogy e napon megint tettem valamit;
nem kérdezem: *miért nem én, miért ő*,
könyörületes vagyok és megértő.

Miniatúrák

*A vágató tánc vad rohamban nyargal
repül a nő a sáppadó lovaggal*
Kosztolányi Dezső: Tánc

1/

Monokróm ég alatt az este,
a síri gyertyák világlanak;
kocsmák mélyén táncra perdülnek,
dalolva dühvel, és balgatag.

2/

Sánta árnyakként támolyognak,
mint rémületes és furcsa boly;
egymás vállára hajtják fejük,
a könnyük sötét patakba foly'.

3/

Széttárják kezük, mert nem tudják,
mi lehetne a szebb és a jobb;
mennek csak, céda rongyaikkal,
míg nyomukban tompán döng a dob.

4/

A hegedű nyávogása közt,
egy-egy kába dalba kezdenek;
egymást a szürke földre döntik,
amíg sírnak fönn az Istenek.

5/

Vigadnak csak, kopár röhejjel,
fejük felett száz felhő borong;
van, aki ordít, mint egy őrült,
majd csendre inti a sok bolond.

6/

Monokróm ég alatt, a télnek
aransugara a hóra hull;
de tudomást sem vesznek róla,
járnak tovább öntudatlanul.

7/

Mókáznak, mint a hitvány hülyék,
szemükön hazug könnyek nyoma;
fejükön félrecsapva táncol
lyukas sapkájuk, -a korona.

8/

Egy sem várja már a holnapot,
hogy majd akkor lesz igaz ünnep;
csak a viharnek kiabálnak:
„tépjed szélvész, nagy üstökünket!”

9/

Talán nincs is köztük olyan, kit
ismeretlen vágyak gyötörnek;
akik elképzelik a könnyet,
és a sebet, merő gyönyörnek.

10/

Monokróm ég alatt, egy harang
monoton szól magában, távol;
és végül mind megrészegülnek
a kihunyt gyertyák illatától.

Mint az ég alján a nap

Mint hajléktalan a híd alatt,
etted és ittad a mocskos trágyalevet;
mindentől fölmentetted magad,
hisz az ember ennél vakmerőbb nem lehet.

A szádon nyers, édes, -szürke gyom,
így képzelte magadnak kis szabadságot;
csillagok ültek a harmaton,
oly fényesen, mint cella fölött a rácsok.

Hallgattad az álmodó falut,
míg a szorongó álmok magasra szálltak;
meg-megrebbentve az elaludt
árnyú, millió és millió fűszálat.

Virrasztottál csak elmerülten,
szíved nem szívta szerelmed levegőjét;
fuldoklott a lelked az űrben,
vércseként csapott le rád a lebegő ég.

Elhagytak, mint ég alján a nap.
Azt akartad, ami ostobának látszott:
hogy értsenek és ne szánjanak.
A vágyad az elméd kockáival játszott.

Nézted, ahogy a híd megremeg,
ahogy már a kegyes őszi dél dorombol;
ahogy a hasábfák döngenek,
miközben dobálják őket a vagonból.

Borús vers kélt borongva benned,
(rajtad az Éjfa, melyen nem termett virág);
rokon hang zendült rá szívedben,
míg feküdtél, mint egy bús diák.

Csak kopár szobád falai láttak,
és csupaszon, fázón meredtek az égnek;
talán kékes magasba vágytak,
ahol nem fú a szél, és csillagok égnek.

Dúdoltad csak halk leltárodát,
hazád nem volt, csak egy eldobott kabát;
egy buckára omlott alkonyat.
Dúdoltad, hogy nincs szíved folytatni tovább.

Bizony, hogy nem voltál Te sem az,
akit –mondjuk- a családfők is kegyelnek;
bár időd sem volt sok –az igaz-,
hogy kikönyöröghesd a végső kegyelmet.

Semmit sem tudón csak dúdoltad,
mikor már rálépett a lábadra a tél;
a bordáidat lécként hordtad,
mikor kócmadzagként lógott benned a bél.

Egy kiskölyök volt, ki benned élt,
és felnőttként már a bánat fojtogatott;
de a szád csak egy dalt döngicsélt,
s ügyeltél, el ne szálljon a kalapod.

És, bár írtál sok-sok költeményt,
de mikor költő lehettél volna végre;
csak álltál a vasgyár szegletén,
s nem volt szavad a holdvilágos égre.

Kínhoz kötöttek kemény kötelek,
és mint a bőrdet, úgy kellett hordanod;
nem lelted a csomót, amelyet
egy rántással meg kellett volna oldanod.

Mint eleven feszület

Nem vágyik rá, hogy közelről lássa,
nem akarja tudni, hogyan néz ki;
nem is akarja már kibeszélni:
nemet intett a világosságra.

Nem akar átlátni a szavakon,
inkább, mint aki gödörbe lépett:
átkozza csak a nagy sötétséget;
ő nem lesz, kit a varázsába von.

Inkább marad egy eldobott kavics.
Ne fogja karon, ne gyújtson lámpát:
nem akarja őt (a pokolba is)

elképzelni itt, vagy a föld felett.
De az Isten (amikor nem látják)
őt nézi, mint eleven feszület.

Nem jól van ez így

Tóth Árpádnak

A szürke éj kóbor lovagja lettem,
kiből feltörnek a fájó sóhajok;
fölöttem száz, szomorú felhő rebben,
mint nehéz párájú, sápadt, bús rajok.

Az iszonyú és néma semmiben,
az ég rám csak vak szemeket meresztget;
egyedül vagyok, -a szívem nem pihen,
száz bűnöm emlékémből messze reszket.

Az Úr elé hiába is roskadok,
kit a gondjaim nem is érdekelnek;
szomorúan, nagyokat borozgatok,
amíg a magány, mint a tenger, ellep.

Odatartom arcom másoknak: üssék,
még gyengébbekre sem emelek öklöt;
társam a lomha és bús egykedvűség,
kivel utamon hallgatag ödögök.

Mint, aki nem jó már, csak árva rabnak,
kinek támasza az útszéli oszlop;
nekem már csak a sóhajok maradnak,
rajtam a rabruha sosem lesz foszlott.

Kinek a szava csupa szívbe vert seb,
kinek gondolata a füsttel ég el;
már csak a vérem színezi a verset,
melyben összedől rongyolt föld az éggel.

Friss fények a szememben nem lobognak,
mint balkörmű senki, szállnék a mennybe;
(lehet, hogy ez szép nap a boldogoknak),
csillog rajtam a világ szörnyű szennye.

Hajam között egyre több a szürke hajsza,
én járom utam unos-untalan;
fölöttem (míg mellemből mély sóhaj száll),
holt csillag hull ájultan, és hontalan.

Nyugalmat nem leltem

Szegény voltam, kit a jelen bántott,
elvett tőlem reményt, boldogságot;
pihent alattam tajtékos élet,
gyerekszemem mélye feketéllet.

Torkomat szorongatta a titok,
ajkat miért csak sóhajra nyitok;
hogy a bánat mért belém költözött,
és sodor éles zátonyok között.

Vonszoltam ifjú szívem, -kacagtam,
sült helyett az öklömbe haraptam;
sokszor vártam, ahogy tőlem tellett,
mikor az égből napsugár pergett.

Vártam egyedül, borzongós éjjel,
ahogy a fák büszke terebélyel;
hogy meghalljam az éjjeli zenét,
és elsimuljon köröttem a rét.

Csókoltam volna, mint más helyettem,
duruzsoltam volna, önfeledten;
és daloltam volna, mint az orkán,
alkoholos szavaknak a torkán.

Énekelgettem csak, búsan, árván,
szállt az ének szellő hollószárnyán;
szerelemről, ősről, illó nyárról,
kettős teherről, a pusztaságról.

Tenyerén, ki tehette, nem hordott,
és a vágyam csak gyáván háborgott;
a többiek közé űzve jöttem,
míg mennykövek civódtak fölöttem.

Nem az voltam, kinek meleg szavát
bölcse susogták, boldog szép anyák;
nem tűz rám a Nap, habja nem vakít,
azóta is csak várok valakit.

Soha fel nem adni a boldogság jogát

Somlyó Györgynek

Hősnek lenni, -látnoknak, -mártírnak,
Góliát ellen fogni parittyát;
akit megértenek (nem átírnak),
hogy istenére nem szórta szitkát.
Tudni önmagammal szembenézni,
kinek kezében nem remeg a lant;
homlokomra torz jeleket vésni,
legyűzni Ormótlant, -Idomtalant.
Lenni plánta, és érdeknélküli,
angyal lenni, -milyen sose volt tán;
s míg egyik a másikat öli,
engem ne kerüljön el a botrány.
Mi mindig a tiszta köré gyűlik,
kiről az álarc könnyen rohad le;
akit üldöznek az örületig.
Tűznek lenni, kit csak a tűz fogad be.
Szakadékok fölött lenni angyal,
megülni a fűvő paripákat;
játszani a legnagyobb viharral,
látni a mindeneknél ostobábbat.

Életnek, költészetnek, halálnak,
megadni bánatot, fájdalmat, gyönyört;
undor és rajongás apostolának
lenni (kit másra vágyás nem gyötört,
akkor sem, ha támadta annyi dög),
kit nem szórnak szét szeles századok;
mint aki a napfényre vetődött,
akit az idő szájról-szájra lop.
Bőrömből kibújva magam lenni,
arcomon elmosódott festékekkel;
kinek szerepe minden és semmi,
száz ruhám alatt egy meztelenséggel.
És miután legyőztem Góliátom,
az Ormótlant és az Idomtalant;
legnagyobb próbaként szembe kell állnom
azzal, akiért zengett kezemben a lant,
azzal, ki orvul ellenem tört, -bár érte
írtam a szaporodó sorokat,
küzdöttem, életemet nem kímélve,
és sziklába vájtam lépcsőfokokat.

Szégyenszonettek

*Az eligénytelenedés
a túl-soknak hírelt kevés
s efféle szutykos egyebek
Szégyenkezem
Szégyenkezem Mi mást tegyek?*

1.

Iszonyú már az is amit láttam
Gyenge voltam velük bármit tenni
Magamat is csak élve temetni
Tudom a mocsok sivatagában

Rongycsomó a testem nem is rebben
Ha a brutalitás ficamából
Rugdosnak engem minden irányból
És pusztulni hagynak jobb esetben

Boradagomat nem mérlegelem
Ebédelő tálam nem több mint egy Blikk
Túl van már mindenem képzeletem

Meglep az adakozás gesztusa
Fejem köszönni előrecsuklik
És folytatódhat a haláltusa

2.

Bár ami ideköt vékony cérna
Belém hasít ahogy az áll roppan
Azt álmodom hogy ezt nem álmodtam
Felesleges meglepődni vér ha

Serken és csont törik ráadásul
Ha hátba szúrnak és közben mellbe
Ellenállnom nincs is sok értelme
Istenhez nem térhetek meg társul

Akkor fog talán meglepni éppen
Mikor felhevít egy üveg rossz bor
Elhagyott park ótvar vécéjében

Vagy élhetek tovább bármi módon
Jön ugyanaz a nap mint már sokszor
És én csak fekszem vagy vonszolódom

Szétvert falevelek
-Október panaszaiból-

Rág a fagy, mint rabot a tetvek,
vérünk kásás hóként csörömpöl;
messziről fenyvesek integetnek,
míg valahol egy sebzett állat bömböl.

A szegény lelkünk belereszket,
mélyen, -mélyen: hol nem jár a fény;
nyögve súlyát az emlékezetnek,
amely szívünkben ragadt feketén.

Elúsztak már a nyári napok,
melyek hajóként távolodnak;
tarkálló őszben járunk, -elhagyott
parkban, sanda szobrok vigyorognak.

Szemünk lángja riadtan villan,
az elbukó kor: tarka-barka;
mely zengő szárnyalással elillan,
míg virít a sétány holt avarja.

Könnyeink szétvert falevelek,
éjszakáink hűtlen asszonyok;
jelünk elkopott az ajtók felett,
foszló köntösünk vinnyogón suhog.

Nem mondja ki senki nevünket,
mint akit csak gúnyból szeretnek,
időben álmaink messze tűntek,
fekszünk hátat fordítva keletnek.

Mint a rabok, szomjan és étlen,
fölköttünk varjak kuruc-hada;
feküszünk a tespedt félsötétben,
míg sír a szél, akár egy ballada.

Te is zarándoka lettél az árnynak

Kosztolányi Dezsőhöz

Hetven éve szivárgott el életed,
ismeretlen barátomként vagy halott;
és most verset írok, remegve, neked,
nem visz rá lelkem: nem dárídózhatok.

Nem dárídózhatok, hiszen fáj itt benn,
bordám alatt vonaglón döng a vészfék;
hogyan fellázadsz-e szenvedéseidben,
vagy rád ott is letipró csüggedés lép.

Csüggedés lép és egy nagy varjú károg,
vagy talán láthatatlan mindaz, mi van;
talán avart söpör feléd az árok,
és botladozol, mint mi mindannyian.

Mint mi mindannyian, kiket megsebeztek.
Bezárhatnám ajkamat, -a velőm ég,
de más hallgat (nem maradhatok vesztve)
felőled, akár csak a kába dőrék.

Ti kába dőrék, akik nem dobáltok
emlékverseket, -inkább ne is ontson
tollatok, félre téve minden átkot,
amivel rúgnátok egy hullaroncson.

Egy hullaroncson, kinek karja megkap,
mialatt tördelem csak eres kezem;
hogyan a mai nap Ő, Ignótus tegnap,
de kettőjükre csak én emlékezem?...

Én emlékezem, és ez lángolást ad,
hisz vers nélkül sötét, kietlen a lét;
számomra nem hever a porba másnap,
és úgy cikázik, mint hajdanában rég.

Hajdanában rég, mikor szerelmesen,
szerelmesen, vagy épp kokainistán;
szeretem, -mért?, -nem érti az elme sem,
gondolkozhatnék az okain is tán.

Hiszen hetven éve, hogy e langy alom
földet, -ahol a sok mihaszna csélcsap;
a kezeimet tördelem, -rongyolom,
hogyan egy halott költő nem bennem él csak.

Vasból, vérből, és kőből

(Hogyan volt, azt már én nem tudom)

Hogyan volt, azt már én nem tudom,
talán tüzet akartam rakni;
talán kedvet éreztem fagyos
kamrák kilincsét fölszaggatni.

Az is lehet: a fergetegben
akartam hegyormokon állni;
talán kedvet éreztem fagyos
szívem az éjszakába vágni.

Talán megelégteltem akkor,
hogy rúgnak innen, rúgnak onnan;
s egyszer mégsem mondtam ellent,
s egyszer mégsem káromkodtam.
Csak sírtam, ahogy vízben a mész,
sírtam, mint víz a fedő alatt;
mint a holt fa, melyet tűz emészt,
mint csarnokban a futószalag.

Hullt a könnyem, mint a puha korom,
hullt könnyem, mint a nehéz esők;
le akartam törölni a bút,
szívemről a rákövesedőt.

Untam inni a trágylevet,
és nem ízlett az élet mocska;
versek közt akartam keresni
bizonyosabbat, mint a kocka.

Talán megelégteltem akkor,
hogy kedvem fanyar, a szám üres;
tele voltam maró okkal, mint
szúnyoggal a susogó füzes.

És a kezem vad lendülettel
lecsapott, mint a sors ostora;
kedvet éreztem akkor hinni,
hogy a remény nem hal meg soha.

Nem akartam kanári lenni,
más hangján fütyülő portéka;
talán szólni akartam, -szólni
a magam hangján, -mint a béka.

Hogyan volt, azt már én nem tudom,
talán a küszöbön feküdtem;
talán meg akartam írni a
fagyos ürességet fölöttem.

(Föl akartam találni Istent)

Föl akartam találni Istent,
akihez időben majd, térden,
mikor megfizetem majd árát,
mikor talpig porban és vérben,
mikor nagy, fekete oltárát.
Mikor majd iszonyattá mállik,
mikor majd egy sötét sarokban,
mikor a kín bokától állig,
mikor gerinc és fogsor roppan.
Mikor kizuhan a kezemből
minden, fényesen és feketén,
és kizuhan élettelenül,
mint ahogy a kannákból a szén.
Mikor az arcom fiatal még,
mikor szememre füstös ég ül,
hinnék benne, hogy belehalnék,
és megjelenne menedékül.
Mikor a felhős ég felettem,
mikor gyáván, akár a patkány,
hiszen kéjes fegyence lettem,
bár a torkát is átharapnám.
Mikor úgy pereg majd, mint a por,
mikor az életem szétpereg,
mikor tűzben áll minden bokor,
és a torkomon a döbbenet.
Bár a halál sem nagyobb dolog,
és mért ne várna az öröklét,
miután már a harci dobok,
miután már bezárta öklét.
Mikor se tűz, se víz, se fegyver,
mikor boldogít majd, és büntet,
mikor kegyetlen türelemmel
összeroppantja életünket.
Hiszen a sorsunk nem ereszt el,
és kifutunk majd az időből,
hátunkon a tüzes kereszttel,
rímünk vasból, vérből és kőből.
Mikor majd „lassan majd minden” sötét,
a fák kitárt karja majd lehull,
mikor mint a víz, semmivé, szét,
észrevétlenül, nyomtalanul.
Hiába is görnyednénk térden:
a kopárság lesi az estét,
ugrásra feszül, mint a vadak
-az utak legvégére érten,
mikor, mint a kő, vízbe hullanak.

Tartalom

I. Mint orsóról a szál

- A bánat misztériumára 4.
- A báránynál is kezesebbek 5.
- A bujdosó 6.
- A csillagokhoz 7.
- A fájdalom és én 8.
- A harsogó tenger csendje 9.
- A hűtlen 10.
- A költészethez 11.
- A mi Urunk... 12.
- A sűrű semmiben 13.
- A XXI. század költői 14-15.
- Ahogy majd 16.
- Árnyéklovas 17.
- Az átkozott költő 18.
- Az ő halála halálnak 19.
- Az örömhöz... 20.
- Baka Istvánhoz 21.
- Boldogok 22-23.
- Bolyongok 24.
- Bús fivérem 25-28.
- Caspard Hauser éneke 29.
- Dermedt árnyak 30.
- Eddig elkerült 31.
- Egér és ember 32.
- Egymásba ölti 33.
- Elszakadtan 34-35.
- Ez az egy vers... 36.
- Fekete ünnep 37-38.
- Felelj, árva költő!... 39.
- Fohász 40-41.
- Hangtalan vacogva 42.
- Hegyibeszed 43.
- Hogy megverjen majd a nagy ég... 44.
- Horpadt edény a cilinderem... 45.
- Jégvilág 46.

Jób éneke 47.
Keserves 48-49.
Ki hallja én nagy jajgatásom 50.
Kifőzde 51.
Kit érdekel 52.
Kormány nélkül... 53.
Laboda és csalán 54.
Legyen a bánat, fogam közt a virágszál?... 55.
Leltár, eltűnődve 56.
Leomló falak 57-58.
Litánia 59.
Lombjavesztett fákon 60-61.
Mikor 62.
Mint egy lavór, üres a két kezem 63.
Mulandóság 64.
Nagy Gáspár tenyerébe 65.
Napmeleg és ólomég 66-67.
Nem csak... 68.
Nem tudni hova, tovább... 69.
Öreg szerelmespár 70.
Panoptikum 71.
Pont 72.
Semmieset 73.
Szégyenvers 74-75.
Szétszórt emlékeink 76.
Testünknek nincsen ára 77.
Uram tekints le ránk 78.
Vér és a vad 79.
Zuhanás a mélybe 80.

II. Fényesen és feketén

A főszerkesztő válaszol... 82.
A végtelen világnak 83.
Aki el... 84.
Bár a csúcsra sosem jutottam fel 85-86.
Csak a szó, mely példázza az időt 87.
Csepelről és az itt élőkről 88.
Énekelj, költő 89.
Felejtsd el a könnyek kútját 90-91.

Ha már 92.
Ha tudnád... 93-94.
Istenhalál 95-96.
Istentelen, hazátlan 97.
Keresztség 98-99.
Ki mindig ember voltál... 100-103.
Lehettem volna jobb, szorgalmasabb 104-105.
Lesz ez még rosszabb?... 106-107.
Még 108-109.
Miniatúrák 110-111.
Mint az ég alján a nap 112-113.
Mint eleven feszület 114.
Nem jól van ez így 115.
Nyugalmat nem leltem 116.
Soha fel nem adni, a boldogság jogát 117.
Szégyenszonettek 118.
Szétvert falevelek 119.
Te is zarándoka lettél az árnyak 120.
Vasból, vérből, és kőből 121-122.

Külön köszönet illeti a Szerző mecénását, *Laborczfy Gábort*, akinek anyagi támogatása nélkül ez a kötet nem születhetett volna meg.

A kötet ..... számozott példányban készült.

Ez a kötet a..... darab.

Lektor: Karaffa Gyula

ISBN

©Móritz Mátyás

2007

1981. december 17-én születtem Budapesten, és bár 25 éves múltam, azt vallom, hogy még minden hátra van, sok mindent elveszítettem, de azt gondolom, hogy még minden menthető. Talán 18 körül lehettem, amikor nekigyürköztem az első verskezdeményemnek, és bár akkor is tisztában voltam vele, hogy az én írásaim nélkül is annyi a vers, mint sétálóutcákon az ember, de tudom, hogy a dicsőség a szóé. Az igaz szóé. Végzettségemet tekintve mechanikai műszerész, gépész, és intézményi kommunikátor vagyok. Eddig két verses, illetve egy novellás net-kötetem jelent meg, amelyek elérhetőek a *Magyar Elektronikus Könyvtár*, illetve a *Mercator Stúdió* oldalán.

Ezen kötetem a *Mint orsóról a szál* című kötetből, illetve net-kötetem megjelenése óta összegyűlt versekből nyújt válogatást. Kedvelem Faludy György, József Attila és Orbán Ottó verseit, illetve Csáth Géza, Stephen King és Bram Stoker írásait. Verses vallomásaimat tiszta szívvel ajánlom édesanyámnak, édesapámnak, és húgomnak, -ami a szűk családi kört illeti. Külön köszönetet mondok barátomnak: Laborczfy Gábornak a támogatásáért.

Gyűjtősnak lenni

Móritz Mátyás, a fiatal költő ezt nem kérdezi, kijelenti. A nagy kedvenc, József Attila után talán nem is foghatja fel a költészetet másképpen az ember, ha tisztességes akar lenni. És, miért ne lenne tisztességes? „Kiterítenek úgyis”.

Ezek a versek együtt talán komor képet alakítanak ki a Szerzőről. A versekben komor, ám egyáltalán nem pesszimista, inkább bizakodva borongós Móritz sajátja lett mára már ez a hang. Ezeket a verseket ne egy szuszra olvassák, csemegézzenek inkább belőlük. Válogassanak, hajtsák be a lapszéleket ott, ahol kedvükre való verset, gondolatot találtak, s térjenek vissza hozzájuk gyakran. Így nem fogja „megfeküdni a gyomrukát”, s ráéreznek majd a versek ízére, zamatára. A Szerző szeret vacakolni, átírni, átgondolni, míg aztán a végleges változat már olyan, akár az óbor: ízes, színes, zamatos, megfelelő hőfokon élvezve (ezt a megfelelő hőfokot az Olvasók versekhez való hozzáállására értem) igazi élményt ad.

A költészetre, akár valami szakrális varázslatra gondol Móritz. Individualista világunkban sem öncélú, és épp ezért hiteles a költészete. Mondhatni megélt, átélt, megszenvedett költészet ez, folytatva a tanítómesterek, a „nagy elődök” hagyományát, (Ady, JA, és kortársak is) ugyanazt az utat járja. Hiszi, hogy másképp nem lenne értelme sem az írásnak, sem az olvasásnak. Gyűjtősnak lenni... Van-e nemesebb feladat, van-e nagyobb felelősség?

Karaffa Gyula